

ת"פ 45327/07/10 - מדינת ישראל נגד שרון שי פינוי פסולת ושירותי איכות הסביבה בע"מ, יהודה נסירזדה

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 45327-07-10 מדינת ישראל נ' שרון שי פינוי פסולת ושירותי איכות הסביבה בע"מ ואח' בפני כבוד השופטת נאוה בכור

בעניין: מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אמיר ברק

המאשימה

נגד

1. שרון שי פינוי פסולת ושירותי איכות הסביבה בע"מ

2. יהודה נסירזדה ע"י ב"כ עו"ד גיל מור

הנאשמים

הכרעת דין

1. כנגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של הפעלת תחנת מעבר לפסולת ללא התשתיות והדרישות הקבועות בדן לפי סעיפים 10א ו-14 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 יחד עם סעיפים 2(1), 2(2), 2(7) ו-2(8) לתקנות רישוי עסקים (תחנות מעבר לפסולת), התשנ"ח-1988 (להלן: "החוק" ו"התקנות" בהתאמה); אי נקיטת אמצעים דרושים למניעת בעירה וכיבוי בעירה וגרימת זיהום אוויר וריח בלתי סבירים לפי סעיפים 4 ו-11א(3) לחוק מניעת מפגעים, התשכ"א-1961 יחד עם סעיפים 2.3.4.5 ו-12 לתקנות מניעת מפגעים (מניעת זיהום אוויר וריח בלתי סבירים מאתרים לסילוק פסולת), התש"ן-1990. ובנוסף -

לנאשמת 1 - זיהום מים לפי סעיפים 20ב(א) ו-20כא לחוק המים, התשי"ט-1959;

ולנאשם 2 - זיהום מים לפי סעיף 20כב לחוק המים, התשי"ט-1959; הפעלת תחנת מעבר לפסולת ללא התשתיות והדרישות הקבועות בדן לפי סעיף 15 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968; אי נקיטת אמצעים דרושים למניעת בעירה וכיבוי בעירה וגרימת זיהום אוויר וריח בלתי סבירים לפי סעיף 11 ג לחוק מניעת מפגעים, התשכ"א-1961; והפרעה לבעל סמכות לפי סעיף 29 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (**שתי עבירות**).

על פי המפורט בכתב האישום, בעת הרלוונטית הייתה **נאשמת 1** חברה פרטית הרשומה בישראל כדן (להלן: "הנאשמת"), ו**נאשם 2** מנהלה הפעיל, בעל המניות העיקרי ובעל השליטה בה (להלן: "הנאשם").

הנאשמת הפעילה סמוך למושב נווה ימין תחנת מעבר לא מאושרת ולא מוסדרת על פי הדין לפינוי פסולת,

עמוד 1

המשתרעת על 2-3 דונמים, נמצאת על אקוויפר החוף בתחום אגן הניקוז של נחל הירקון, ובסמוך אליה עוברת תעלת מים המתנקזת לאחד מיובלי הירקון כשבסביבתה נשאבים מים מעשרות קידוחים.

במהלך התקופה הרלוונטית הועברה אל התחנה פסולת מסוגים שונים, לרבות: פסולת בניין, תעשייה, פסדים ופסולת רפואית.

התקנות מחייבות כי תחנת מעבר תיבנה בין היתר תוך גידור השטח גידור היקפי אטום בגובה שני מטרים לפחות, בשער הכניסה יוצב שלט עם שם המפעיל, מענו ומספר הטלפון שלו בו ניתן להשיגו כל שעות היממה, שעות עבודה בתחנה ואיסור על הכנסת חומרים, התקנת מערכת לטיפול בתשטיפים המצוידת במערכת סינון למוצקים בקוטר העולה על ס"מ אחד, שטח התחנה יהיה אטום לחלחול ובנוי בשיפוע כדי התשטיפים יזרמו לתעלות ניקוז ודרכן למתקן טיפול בתשטיפים. כמו כן סביב התחנה תיחפר תעלת ניקוז עשויה בטון ומכוסה ברשת קשיחה שתמנע חדירת נגר עילי מהסביבה אל שטח התחנה.

במהלך סיור שנערך ביום **14.11.02** ע"י נציגי המשרד להגנת הסביבה נמצא כי תחנת המעבר נעדרת תשתיות איטום, ניקוז, גידור ושילוט כנדרש ע"פ דין. בתחנה נמצאו פסולת רפואית וכמות גדולה של פסולת בניין, ומאחת המכולות שנמצאו במקום נזלו תשטיפים בצבע כהה ועלה ריח חזק.

בעקבות הסיור נשלחו לנאשם ע"י המשרד להגנת הסביבה מכתב התראה לפיו הממצאים בתחנה מהווים עבירה פלילית.

במהלך סיור נוסף שנערך ביום **12.2.03** נמצא כי תחנת המעבר נעדרת תשתיות איטום, ניקוז, גידור, ושילוט כנדרש ע"פ דין. בשטח התחנה נמצאו פסולת רפואית וכמות גדולה של פסולת בניין ותעשייה ובתחומה ניקוו שלוליות מי גשם שבאו במגע עם הפסולת.

גם הפעם נשלח מכתב התראה לנאשם לפיו הממצאים בתחנה מהווים עבירה פלילית.

במהלך סיור ביום **19.5.03** נמצא כי תחנת המעבר נעדרת תשתיות איטום, ניקוז, גידור, ושילוט כנדרש ע"פ דין, ובשטחה כמות גדולה של פסולת בניין ותעשייה, שלוליות תשטיפים ונוזל שומני על גבי קרקע חשופה.

לאחר מכן נשלח מכתב התראה לנאשם לפיו הממצאים בתחנה מהווים עבירה פלילית, לרבות עבירה על חוק המים, בשל החשש לזיהום מים.

במהלך סיור ביום **28.12.04** נמצא כי תחנת המעבר נעדרת תשתיות איטום, ניקוז, גידור, ושילוט כנדרש ע"פ דין, ובשטחה פסולת רבה על הקרקע החשופה וניקוו מי גשמים. לאחר מכן נשלח מכתב התראה לנאשם לפיו הממצאים בתחנה מהווים עבירה פלילית.

במהלך סיור מיום **20.5.04** נמצא כי תחנת המעבר נעדרת תשתיות איטום, איסוף וטיפול בתשטיפים כנדרש ע"פ דין, ובשטחה נמצאה פסולת רבה על הקרקע החשופה. לאחר מכן נשלח מכתב התראה לנאשם לפיו הממצאים בתחנה מהווים עבירה פלילית, לרבות עבירה על חוק המים בשל החשש לזיהום מים.

במהלך סיור ביום **1.11.05** נמצא כי תחנת המעבר נעדרת תשתיות איטום, ניקוז, איסוף תשטיפים, גידור, ושילוט כנדרש ע"פ דין, ובשטחה נמצאה בתחנה היקוות תשטיפים שמקורם בפעילות התחנה ופסולת רפואית שמקורה במפעל "א.ש. אקולוגיה". מחוץ לתחום התחנה נראתה אותה עת פסולת שמקורה בתחנת המעבר.

לאחר מכן נשלח מכתב התראה לנאשם לפיו הממצאים בתחנה מהווים עבירה פלילית, לרבות עבירה על חוק המים בשל החשש לזיהום מים.

במהלך סיור ביום **17.11.05** נמצא כי תחנת המעבר נעדרת תשתיות איטום, ניקוז, איסוף תשטיפים, גידור, ושילוט כנדרש ע"פ דין. כמו כן בסמוך למשטח הבטון שנבנה בתחנה נראתה היקוות תשטיפים בצבע ירוק, ובתחום התחנה נראתה פסולת אורגנית רקבובית. מחוץ לתחנה נראתה פסולת קלה שמקורה בתחנת המעבר.

בעקבות הסיור נשלח לנאשם מכתב התראה לפיו הממצאים בתחנה מהווים עבירה פלילית, לרבות עבירה על חוק המים בשל החשש לזיהום מים.

ביום **5.12.05** נשלחה לנאשמים ע"י סגן מנהל מחוז מרכז, מר גדעון מזור, התראות לפי חוק רישוי עסקים, חוק המים וחוק למניעת מפגעים, במסגרתן הובהר כי מצב התשתיות בתחנה מהווה סיכון חמור לזיהום מי התהום.

במהלך סיור ביום **29.12.05** שנערך ע"י נציגי המשרד להגנת הסביבה ומשטרת ישראל, נמצא כי תחנת המעבר נעדרת תשתיות איטום בחלקה הגדול, ניקוז, איסוף וטיפול בתשטיפים, שער, גידור, ושילוט כנדרש ע"פ הדין.

בתחום תחנת המעבר נמצאה פסולת רפואית שמקורה במפעל "א.ש. אקולוגיה" ומחוץ לתחנה נראתה פסולת שמקורה בתחנת המעבר.

לאחר מכן נשלח לנאשם מכתב התראה ממשרד להגנת הסביבה לפיו הממצאים בתחנה מהווים עבירה פלילית, לרבות עבירה על חוק המים בשל חשש לזיהום מים.

במהלך סיור ביום **21.2.06** נמצאה תחנת המעבר נעדרת תשתיות איטום בחלקה, ניקוז, איסוף וטיפול בתשטיפים, גידור חלקי ושילוט כנדרש ע"פ הדין. בעקבות הסיור נשלח לנאשם מכתב התראה נוסף.

במהלך סיור ביום **9.5.06** שנערך ע"י נציגי המשרד להגנת הסביבה ומשטרת ישראל, נמצא כי תחנת המעבר

נעדרת תשתיות איטום (בחלקה), ניקוז, איסוף וטיפול בתשטיפים, גידור (חלקי), ושילוט כנדרש ע"פ הדין.

דגימות שניטלו מהקרקע באותו מועד בתחנה הצביעו על קיומם של מזהמים העלולים לגרום לזיהום מקורות המים, ובין היתר על ריכוזים גבוהים של נחושת ופחמימנים הידרו קרבונטיים. בעקבות הסיור נשלח לנאשם מכתב התראה נוסף.

ביום **21.11.06** הבחינו נציגי המשרד להגנת הסביבה בעשן מיתמר מאזור התחנה וערכו סיור במקום יחד עם נציגי המשטרה במהלכו נמצא כי בתחנה פרצה שריפה.

משראו ערימת פסולת בוערת ממנה מיתמר עשן שחור דרשו מבנו של הנאשם לכבות את הערימה שהיוותה את המוקד לשריפה. הנציגים עזבו את המקום וחזרו בשעה 13:45 לצורך איסוף דגימות, הערימה לא בערה באש גלויה אך המשיכה להפיץ עשן.

במהלך ניסיון לאסוף דגימות מהשטח הפריעו הנאשם ובנו לנציגי המשרד להגנת הסביבה למלא תפקידם בהתאם לסמכותם לפי החוק, בכך שדרשו מהנוכחים בקללות צעקות ודחיפות לעזוב את המקום, ואף שברו צנצנות דגימה.

לאור האמור, נאלצו נציגי המשרד לעזוב את המקום ולשוב מאוחר יותר באותו היום בליווי שוטרים על מנת להשלים את נטילת הדגימות.

כשחזרו בשעה 15:30 גילו נציגי המשרד כי המקומות מהם ניסו ליטול דגימות מוקדם יותר כוסו באדמה, דבר שהפריע להשלמת משימת הדיגום, ערימת הפסולת חזרה לבעור, ותחנת המעבר הייתה כולה אפופת עשן.

הדגימות שנטלו מהקרקע באותו מועד הצביעו על קיומם של מזהמים העלולים לגרום לזיהום מקורות המים, ובין היתר על ריכוזים גבוהים של נחושת, פחמימנים הידרו קרבונטיים ושמן מינרלי.

בסיור שנערך באותו היום נמצא כי התחנה נעדרת תשתיות איטום (בחלקה), ניקוז, איסוף וטיפול בתשטיפים, גידור (חלקי) ושילוט כנדרש ע"פ החוק. כמו כן נשלח לנאשם מכתב התראה.

במהלך סיור שנערך ביום **19.12.07** ע"י נציגי המשרד להגנת הסביבה והמשטרה, נמצא כי תחנת המעבר פעילה, ובמקום נצפתה פסולת שנדחפה באמצעות שופל, ונמצא כי התחנה נעדרת תשתיות איטום בחלקה, ניקוז, איסוף וטיפול בתשטיפים, גידור ושילוט כנדרש.

בהמשך, נשלח לנאשם מכתב התראה נוסף.

ביום **28.8.08** הגיעו מפקחי המשטרה הירוקה -זיו שחר ורס"מ אלכסנדר פאלוש -לשטח תחנת המעבר על מנת למסור לנאשם הזמנה לחקירה. הנאשם סרב לחתום על ההזמנה ולהגיע לחקירה ואמר לנוכחים "**אני שם זין על איכות הסביבה...אני לא אבוא...אין לי זמן אליכם**".

ביום **5.11.08** הגיעו לתחנת המעבר השוטרים עמי ליברמן ובני יעקבי אליהם התלווה המפקח זיו שחר מהמשרד להגנת הסביבה על מנת לבצע צו מעצר שהוצא נגד הנאשם ביום 3.9.08 ע"י בימ"ש השלום בכפר סבא. השוטר יעקבי שוחח בטלפון עם הנאשם שהגיע למקום אחרי זמן קצר ומיד בסמוך להגעתו הטיח הנאשם מפקח שחר "**בפעם הבאה שאתה בא לכאן עם שוטרים אני שוחט אותך**".

במהלך סיור שנערך ביום **23.9.08** ע"י נציגי המשרד לאיכות הסביבה נמצאו בשטח התחנה 2 מכולות שבתוכן פגרי תרנגולות מבלי שהמכולות נאטמו בכיסוי כלשהו.

בתצפית שנערכה ביום **2.2.10** ע"י ד"ר עמיר אידלמן נצפו בשטח התחנה ערימות אשפה גדולה ומכולה לידה, טרקטור עבד במקום ומשאיות פרקו מכולות, וכן שלוליות גשם ניקוו על אדמת תחנת המעבר.

במהלך התקופה הרלוונטית לכתב האישום במשך כ-8 שנים הפעיל הנאשם את תחנת המעבר ע"י הנאשמת ללא אישור וללא תשתיות כנדרש בתקנות.

בעטיין של התשתיות הלקויות, לרבות אי נקיטה באמצעים למניעת חדירה של מי נגר עילי, זיהום הקרקע ואופן פעולת הנאשמת עלולים היו לחלחל המזהמים והתשטיפים מהפסולת לתת הקרקע, ונוצר חשש לזיהום מקורות המים של אקוויפר החוף ושל ערוצי מים טבעיים ממזהמים שמקורם בתחנת המעבר.

הנאשמים לא נמנעו מכל פעולה המזהמת מים או עלולה לגרום לזיהום זה, במישרין או בעקיפין, הגם שנשלחו אליהם התראות רבות במהלך התקופה האמורה.

בעירות הפסולת שפורטו לעיל גרמו להיתמרות עשן שחור וסמך, לייצר מפגע ריח, לפליטת מזהמים שלא נשרפו עד תום, ולשריפת פלסטיק הגורמת לפליטת חומרים המהווים סכנה לבריאותו של אדם.

השריפה התרחשה בתחנת המעבר שהייתה נתונה לשליטתם ופיקוחם של הנאשמים מבלי שהם נקטו בכל אמצעים הסבירים למניעתה, ולא נקטו באופן מידי באמצעים מתאימים ויעילים לכיבוייה. בכך גרמו הנאשמים לשני מקרים לפחות של זיהום אויר חזק ובלתי סביר הגורם ריח בלתי סביר.

אחריותו של הנאשם מיוחסת לו מכוח היותו בעלים ונשוא משרה של הנאשמת, והעבירות נעברו בידיעתו ומבלי שנקט באמצעים הסבירים למנען או להפסיקו.

2. במועד הקראת כתב האישום - כפרו הנאשמים במיוחס להם, וטענו טענות מקדמיות שעניינן התיישנות, הגנה מן הצדק וטענת "סיכון כפול" - שנדונו ונדחו בהחלטה מיום 12.11.12.

3. על עדי התביעה נמנו:

(1) ע"ת/1-רס"מ עמי ליברמן (עמ' 10-11 לפרוטוקול)

(2) ע"ת/2-רס"ב אלכסנדר פאלוש (עמ' 11-12 לפרוטוקול)

(3) ע"ת/3-איתן ארם (עמ' 12-25 לפרוטוקול)

(4) ע"ת/4-ד"ר דורון פרנקל (עמ' 25-27 לפרוטוקול)

(5) ע"ת/5-ד"ר עמיר אידלמן (עמ' 30-35 לפרוטוקול)

(6) ע"ת/6-מדרי אמנון (עמ' 35-39 לפרוטוקול)

(7) ע"ת/7-אילן ניסים (עמ' 39-41 לפרוטוקול)

(8) ע"ת/8-יצחק לויאן (עמ' 42-45 לפרוטוקול)

(9) ע"ת/9-יורם פלג (עמ' 46-48 לפרוטוקול)

(10) ע"ת/10-גדעון מזור (עמ' 48-50 לפרוטוקול)

(11) ע"ת/11-זיו שחר (עמ' 51-56 לפרוטוקול)

(12) ע"ת/12-דליה גלם (עמ' 58-64 לפרוטוקול)

(13) ע"ת/13-גיל צייטלין (עמ' 65-68 לפרוטוקול)

(14) ע"ת/14-שגיא עזאני (עמ' 70-73 לפרוטוקול)

4. על עדי ההגנה נמנו:

(1) ע"ה/1-עדי קומרי (עמ' 76-79 לפרוטוקול)

(2) ע"ה/2-הנאשם 2 (עמ' 80-98 ועמ' 105-115 לפרוטוקול)

(3) ע"ה/3-ד"ר קרן קולודנר (עמ' 99-104 לפרוטוקול)

(4) ע"ה/4-אברהם דלג'ו (עמ' 116-121 לפרוטוקול)

5. דין ומסקנות

לאחר שנדרשתי למכלול הראיות והעדויות, הגעתי לכלל מסקנה כי עלה בידיה של המאשימה להוכיח את עובדות כתב האישום מעל לכל ספק סביר.

א. זיהום הקרקע

ממכלול העדויות שנשמעו בפני עולה תמונה ברורה לפיה הפעיל הנאשם את תחנת המעבר לפסולת ע"י הנאשמת (להלן: "התחנה"), בניגוד לקבוע בחוק ובתקנות, באופן שגרם לזיהום הקרקע הלכה למעשה, זיהום שיש בו פוטנציאל ממשי אף לזיהום מי התהום.

מצאתי להעדיף את עדויותיהם של עדי התביעה - על פני גרסת הנאשם ועדיו/ראיותיו - וזאת נוכח התרשמותי ממקצועיותם, והקוהרנטיות שבכלל הראיות שהובאו - כדלקמן.

א.1. ערוב פסולת רטובה ופסולת יבשה

מעדותו של **איתן ארם**, האחראי על טיפול בפסולת במחוז מרכז של המשרד לאיכות הסביבה (פרו' עמ' 12 ש' 7-10), שפעל מול התחנה במסגרת תפקידו ככתב הנחיות מקצועיות ומפקח על מתקנים לטיפול בפסולת (שם, ש' 11-13; **ת/3-20**), וממסמכים המתעדים את אופן השתלשלות האירועים, עולה כי במהלך **השנים 2002-2010** הפעיל הנאשם את התחנה שבבעלותו בניגוד לחוק ולתקנות בתחנה, חרף מכתבי התראה רבים שנשלחו אליו מטעם המשרד לאיכות הסביבה, ובהם פירוט אודות הליקויים שבהתנהלותו.

הגם שעיקר פעילותה של הנאשמת נסובה סביב פסולת בניין יבשה, צפה איתן ארם בסיווריו בתחנה גם בפסולת רפואית, שהינה פסולת רטובה, לגביה העריך כי הינה מעוקרת, למרות שלא נבדקה במעבדה (עמ' 18 ש' 24-25, ש' 27-32), במכולות נפרדות (עמ' 19 ש' 17-20).

מעדותו עולה כי הגם שעיקר פסולת רפואית הינו תהליך שמפחית באופן משמעותי את רמת הסיכון והזיהום שלה, הרי שההתייחסות אליה היא כאל פסולת רטובה הצריכה לעבור לתחנת מעבר של פסולת דומה בהתאם לנהלי המשרד לאיכות הסביבה (פרו' עמ' 19 ש' 1-6), דוגמת אתר דודאים המשמש אתר לפסולת אורגנית רטובה.

לאור האמור, הרי שהימצאותה של פסולת רפואית מעוקרת בתחנה בבעלות הנאשם, המטפלת בפסולת יבשה, מהווה חריגה מהנהלים (פרו' עמ' 19 ש' 12-14) כדלקמן:

-במהלך סיורו בתחנה, מיום **25.4.02**, מדווח ארם כי נמצאו מספר מכולות ובהן פסולת רפואית מעוקרת מכוסה ברשת, ופסולת בניין ותעשייה, לצד משטח בטון עם קירות (בצורת האות "ח") מלא אף הוא בפסולת תעשייה ובניין (**ת/3**).

כמו כן התברר כי לתחנה אין רישיון עסק, והיא נעדרת גידור ושילוט.

הנאשם אף נצפה מגיע למקום ושופך פסולת יבשה של בניין ותעשייה למכולה שהכילה פסולת רפואית (לגביה טען כי היא מעוקרת) (**ת/3**), ובכך מייעל את הובלת הפסולת לאתר דודאים.

-בסיור נוסף מיום **14.11.02** שערך ארם בתחנה, דיווח אודות פעילות ערה של פריקת והעמסת פסולת בניין ותעשייה, כאשר קיימים סימנים המעידים על הגעה אפשרית של פסולת רטובה, ובחלקה האחורי של התחנה נמצאה מכולה מכוסה ממנה נזלו תשטיפים בצבע כהה ועלה ממנה ריח שאופייני לפסולת רפואית וליד המכולה-פסולת רפואית ממש, שעניינה מחטים, מזרקים, בקבוקי זכוכית קטנים וכיו"ב (4/ת).

בנסיבות אלה, יצוין כי הנאשם סרב בתוקף לפתוח את המכולה על מנת לבחון את תכולתה, התפרץ על הנוכחים והודה בפניהם כי הוא מוביל פסולת רפואית מעוקרת ממפעל "א.ש. אקולוגיה" וכי אין בכוונתו להפסיק את הובלתה לתחנה שבבעלותו (4/ת).

בעקבות הממצאים האמורים בדק איתן ארם את הנושא והתברר כי אכן מפעל א.ש. אקולוגיה מוסר את הפסולת הרפואית שלו לנאשם על מנת לייעל את הובלתה לאתר דודאים, ואף מועדי פינוי הפסולת הוצלבו ונמצאו מתאימים.

בנוסף, מהתמונות והדו"ח מיום **6.11.05** עולה כי בתחנה נראתה פסולת רפואית מעוקרת ממפעל "א.ש. אקולוגיה" על פי כיתוב על גבי השקיות (10/ת).

גם בסיור מיום **20.11.05** עולות תמונות בהם נראים תשטיפי פסולת בצבע ירוק על גבי הקרקע החשופה, פסולת מעורבת (רטובה ויבשה) של שאריות מזון (אורגנית רקבובית) (11/ת), בתמונות מיום **29.1.06** עולה כי בתחנה נמצאה עדיין פסולת רפואית מעוקרת ממפעל "א.ש. אקולוגיה", פסולת על גבי הקרקע החשופה מעבר למשטח הבטון (12/ת).

יוער כי רק ביום **21.2.06** אמר הנאשם לשגיא עזאני שסייר בתחנה כי הפסיק להוביל פסולת רפואית (44/ת; 45/ת; 46/ת) ואכן עזאני מדווח כי ראה במקום פסולת יבשה בלבד ללא פסולת רפואית כלל (פרו' עמ' 71 ש' 21, ש' 31-32).

לאור האמור, נמצא כי התחנה מכילה פסולת רפואית בתוך מכולה- שבעטיו של סירוב הנאשם לפתוח אותה אין לדעת אם מעוקרת אם לאו, ומהיכן מקורה- לצד כמות גדולה של פסולת בניין ותעשייה וסימנים המעידים על הימצאות פסולת רטובה (5/ת).

2.א. העדר תשתיות איטום, ניקוז, גידור, ושילוט

העדר ניקוז וגידור

כבר ביום **2.12.02** ידע איתן ארם את הנאשם בדבר היותה של התחנה נעדרת כל תשתיות איטום, ניקוז, גידור ושילוט כנדרש בתקנות (5/ת), באופן שהביא להיקוות תשטיפים ומי גשמים בתחנה, הביא להעפת פסולת אל

מחוץ לתחומה, ולחלחול מזהמים לקרקע.

בשנת **2003** המשיכה התחנה לפעול ללא תשתיות מתאימות ומתמונות שתועדו במהלך סיור בתחנה ביום 19.5.03 נראה כי ישנה פסולת בניין רבה לצד שלוליות תשטיפים ושמן על גבי הקרקע (**ת/7**).

בתמונות מסיורים מיום **20.5.04** ומיום **28.12.04** עולה כי בתחנה נראו מכולות המכילות פסולת רבה הפזורה על גבי הקרקע (**ת/8**), כשהיא עדיין נעדרת איטום ותשתיות מתאימות (**ת/9**).

כך, גם מתמונות מיום **1.11.05** עולה כי ישנה היקוות תשטיפים על גבי הקרקע החשופה בסמוך למשטח הבטון שנבנה בתחנה, שמקורם במי שטיפת המכולות ותשטיפי פסולת (ת/10), כשמחוץ לתחנה נראתה פסולת קלה שלפי כמותה, סוגה וסמיכותה לתחנה- ניכר כי מקורה בתחנה בהעדר גידור הולם (**ת/10**).

גם מחו"ד של ד"ר קרן קולודנר, מיום 24.11.10, שהובאה מטעם ההגנה עולה כי מסיור שערכה בתחנה יום קודם לכן נצפו שלוליות מים בקרקע החולית- חרסיתית במקום בשל שטיפת משאית סביב משטח הבטון (**נ/3**).

גם ביום **17.11.05** וביום **29.12.06** נראתה פסולת קלה שמקורה בתחנה- שהתעופפה אל מחוצה לה (**ת/11-ת/12**; עמ' 25 ש' 6-7).

העדר איטום

אף בכל הנוגע לאיטום שטח התחנה באמצעות בטון- פעל הנאשם שלא כדין.

מעדותו של **שניא עזאני**, המפקח האחראי על ניהול התיק דנן במשרד לאיכות הסביבה, עולה כי הגם שביקר בתחנה מספר פעמים עובר ליום **21.2.06**, ובכלל זה במועד האמור (פרו' עמ' 17 ש' 6; **ת/44**; **ת/45**), לא היה ברור אם ערימות הפסולת היו מפוזרות על המשטח המבטן, אם לאו (עמ' 71 ש' 1-4), הגם שצפה בפסולת תעשייתית ברובה פלסטיקים וניילונים, ללא פסולת רפואית (**ת/13**; **ת/44**; **ת/45**; **ת/46**).

בדו"חות מיום **19.12.07**, ביום **9.5.06**, וביום **21.11.06** -נמצא בסיור כי התחנה פעילה אך נעדרת תשתיות כנדרש (**ת/18**; **ת/14**; **ת/38-א**; **ת/15**).

לעומת עדותו של עזאני, העיד איתן ארם כי בסיור שערך ביום **21.11.06** נראתה פסולת רבה מושלכת בתוך תחנת המעבר בחלקה הגדול שלא על גבי משטח הבטון (ת/15).

על כך חזר ארם בעדותו בבימ"ש לפיה השטח המבטן לא כיסה את כל שטחה של התחנה, אלא רק חלק

ממנה, באופן לפיו נוכח לראות פסולת על גבי קרקע חשופה (פרו' עמ' 25 ש' 16-21), עדות הנתמכת בעדותו של **זיו שחר** שגם לפיה רק חלק מאזור האתר היה מבוטן (עמ' 55 ש' 24).

עם זאת, מחו"ד של ד"ר קרן קולודנר, מיום 24.11.10, עולה כי מסויר שערכה בתחנה יום קודם לכן מדווחת כי מרבית שטח האתר מכוסה במשטח בטון עליו מונחות ערמות הפסולת, שהינה פסולת יבשה של בטון, ברזלים עץ וקרטונים- שאינה מובילית ואינה יכולה לזרום ולחדור לקרקע (נ' עמ' 3-2).

לעניין זה ייאמר כי הגם שמתמונות התחנה, כמו גם מעדותו של הנאשם ועדים נוספים עולה כי למצער בחלקה של התחנה נסלל משטח בטון על מנת לבודד את אפשרות זליגת הפסולת אל קרקע, הרי שבהתאם להסברו של איתן ארם בבימ"ש- מדובר במשטח הנעדר שיפועים או מערכת לניקוז וניקוי תשטיפים בהתאם לתקנות רישוי עסקים, באופן שאינו נותן מענה למניעת הזיהום (פרו' עמ' 24 ש' 21-26).

למותר לציין כי לנאשם נשלחו למעלה מ- 10 (!) מכתבי התראה במהלך השנים 2002-2006 (**ת/5-14**; **ת/30-א-ד; ת/31**), החל מיום **2.12.02** ואילך (**ת/5**; עמ' 19 ש' 26-29), מהם עולה כי לא שעה לאמור בהם, ולא עשה כמעט דבר על מנת להתאים את התחנה לאמור בתקנות ובחוק, כמו גם להסדיר את נושא רישיון העסק (**ת/29-28**).

א.3. ממצאים בדבר זיהום קרקע ומי תהום

מדגימות הקרקע שנלקחו מהתחנה ביום **9.5.06** עולה כי קיימת חריגות בערכי TPH שמהווה חשש לזיהום מי תהום (**ת/14**; **ת/38-א-ז**), בנוסף להיותה של התחנה נעדרת תשתיות כנדרש.

דגימות הקרקע שנלקחו בסויר שנערך ביום **21.11.06** הצביעו על זיהום הקרקע, שמקים חשש אף לזיהום מי התהום (**ת/15ב; ת/16-א-ד; ת/39-א-ב; ת/40-א-ב; ת/41-א-ב; ת/42-א-ב**).

איתן ארם העיד כי הזיהום שנמצא בדגימות שנלקחו מעל פני הקרקע מהתחנה הינו כתוצאה מפעילות הנאשמת במקום (פרו' עמ' 18 ש' 17-21).

לטענתו הגם שבתחילה לא הייתה לו ראיה חד משמעית המעידה על זיהום מי תהום ע"י הנאשמים, הרי שעצם הפעלת התחנה ללא תשתיות למניעת מפגעים בהתאם לחוק ולתקנות וללא רישיון עסק להפעלת תחנת מעבר לפסולת- מהווה לכשעצמה חשש לזיהום הקרקע ומי תהום. יתרה מכך, ממצאי הבדיקות בשטח הצביעו על זיהום הלכה למעשה בקרקע התחנה (פרו' עמ' 20 ש' 1-6, ש' 12-13).

בסויר מיום **21.11.06** ארם ביצע את הדגימה בקרקע בצהרי היום, בעזרת כלי דיגום מעל פני הקרקע בכלים שהשאיר לו הדוגם המוסמך (עמ' 22 ש' 14-26), ואלה- הושארו בתא המטען של רכבו ללא קירור עד למחרת היום בו הובאו למשרדי המחוז ונלקחו ע"י איש המעבדה גיל צייטלין (עמ' 23 ש' 1-2, ש' 8; עמ' 23 ש' 11-12;

עמ' 24 ש' 1-8).

הדבר מתועד במזכר שנכתב רק ביום **10.4.07** (היינו כחמישה חודשים לאחר מכן) לפיו ארם לקח את הדגימות מהמשטח, שם אותם בתא המטען עד ליום המחרת ואז מסר אותן לנציג המעבדה (**ת/17**).

מר יצחק לויאן עובד המעבדה שבדק את הדגימות שנמסרו ביום **27.11.06** (**ת/26-27**) העיד כי הדגימות התקבלו ממעבדת בקטוכם בהתאם לנוהל ותחת פיקוח (עמ' 43 ש' 22-31), הגם שבהתאם לנהלים צריכות להיות מובאות בקירור (עמ' 44 ש' 13).

עם זאת, מעדותו של לויאן עולה כי מקום בו הדגימות אינן נשמרות בקירור - חלק מהחומרים הנדיפים נעלמים, היינו ככל שעובר הזמן תתקבל תוצאה במוכה מזו שהייתה מתקבלת לו נבדקו הדגימות בקירור, ובכל הנוגע לחומרים הכבדים - כיוון שאינם נדיפים אין בכך כדי להשפיע על תוצאתם (פרו' עמ' 45 ש' 18-19, ש' 26).

הגם שארם לא צילם את המקומות מהם לקח דגימות באתר (**ת/16**), העיד כי הדגימות נלקחו מתוך תחומי התחנה (עמ' 25 ש' 8-13).

לגבי אופן נטילת הדגימות על ידו - העיד כי-הגם שעבר קורס הסמכה של משרד הבריאות לנטילת דגימות - הוא אינו דוגם מוסמך (עמ' 22 ש' 30), אולם במצב שנוצר נאלץ לבצע את עבודת הדוגם.

יוער כי אין להידרש לכל טענה לעניין אופן לקיחת הדגימות ע"י ארם, ומקצועיות הדיגום, הואיל ולעניין זה אין לנאשם להלין אלא על עצמו, מקום בו בשל התנהגותו האלימה לא התבצע הדיגום בהתאם לנהלים (ראה להלן).

אדרבא, מעדותו לעיל של לויאן עולה כי הובלת הדגימות שלא בקירור דווקא מקלה עם הנאשם, מקום בו אינה כוללת חומרים שהתנדפו.

לעניין ממצאי המזהמים בקרקע העידו שורה של מומחים מטעם התביעה, כל אחד בתחום מומחיותו כדלקמן:

מר יצחק לויאן, כימאי בהכשרתו, עובד מעבדה במכון הישראלי לאנרגיה וסביבה, בה נערכים בדיקות של איכות הסביבה, זיהומים בקרקע ובמים, ובדיקות דלקים (עמ' 42 ש' 18, ש' 21-23, ש' 25, ש' 29), שביצע את בדיקות המעבדה דן (עמ' 44 ש' 31-32; עמ' 45 ש' 4-5), העיד כי הדגימות מהתחנה מצביעות על זיהום בחומרים שמקורם בדלק או תוצריו, כגון פלסטיק, על כל ק"ג קרקע (**ת/26**; עמ' 45 ש' 6-13) ובדיקת פחמנים (**ת/27**; עמ' 43 ש' 1-19).

אליבא תוצאות הבדיקות -הרי שגבול תקינות הבדיקה הינו 50, היינו מתחת לכמות זו לא ניתן לדייק בבדיקה, ורק מעל 50 ניתן לכמת את החומר הנבדק (עמ' 44 ש' 26-27).

אף חוות דעתו של **אמנון מדרי**, המפקח על שפכים תעשייתיים זיהום קרקע ותמלחות במשרד לאיכות הסביבה, מיום 8.4.08, מעלה כי תוצאות בדיקת המעבדה מצביעות על זיהום הקרקע, בהתאם למדד ערכי החומרים המזהמים שנתגלו בקרקע עליה פועלת התחנה (עמ' 35 ש' 18-19), הגם שלא ביקר בתחנה בפועל (פרו' עמ' 35 ש' 7).

בחוות דעתו הושוו שלושה פרמטרים מזהמים שעניינם TPH (כלל פחממני דלק), מתכות ושמן מינרלי בדגימות שנלקחו מאדמת התחנה לבין ערכים מותרים בהתאם למצוין בחוברת "ערכי סף ראשוניים למזהמים בקרקעות" של המשרד לאיכות הסביבה (**ת/24**), שאומצה כנוהל ע"י המשרד לאחר סקירת מאגרי הספרות בעולם בנושא, המגדיר את ערכי הסף לחומרים מזהמים שמעבר להם- הקרקע נחשבת מזוהמת (עמ' 36 ש' 5-8).

את הפער שבין ריבוי הפריטים בתוצאות המעבדה למול הטבלה שבחוות דעתו הסביר מר מדרי בכך שהמעבדה מבצעת סריקת מתכות כוללת ומתייחסת לכל המזהמים, בין אם נקבעו להם ערכי סף או לא, בעוד הוא מתייחס רק למזהמים בעלי ערכי סף (**ת/23-24**; עמ' 35 ש' 27-31).

ערכי סף אלו משתנים בהתאם לשימוש בקרקע, כך שבקרקע המשמשת לחקלאות הסף התקין הינו הנמוך ביותר, בעוד שבקרקע למגורים הסף גבוה יותר אך נמוך מקרקע המשמשת לתעשייה ומסחר. בנוסף, יש לבחון מרחק של הגורם המזהם ממי תהום, כאשר ככל שהמרחק קטן יותר- כך ערך הסף שיחשב כמזהם הינו נמוך (פרו' עמ' 36 ש' 24-32 ; עמ' 37 ש' 1-3).

הואיל ובנסיבות אלה לא היה בפניו נתון מרחק האתר ממי תהום (עמ' 37 ש' 14-15) - חישב את הממצאים בהתאם לערך המחמיר (עמ' 37 ש' 4-12).

באופן זה, משהתברר לו מעל דוכן העדים כי התחנה מצויה במרחק של 20 מטרים ממי תהום (ראו להלן חוו"ד של עמיר אידלמן; **ת/22**), אישר כי מדובר במרחק שאינו מתאים לערך המחמיר לפיו חישב, כך שלמשל ערך הסף של הנחושת בקרקע צריך להיות 140 ולא 14 כפי שצוין (**ת/23** עמ' 3; **ת/27-א-ד**).

עם זאת, יש לציין כי כיוון שממצאי הנחושת מורים על ערך של 269, הרי שעדיין מדובר בחריגה גבוהה מאוד של פי שניים מהמותר (עמ' 37 ש' 16-22), חריגה של 100%, כאשר מקום בו מדובר בפסולת בניין-תיאורטית כלל לא אמורים למצוא מתכות מומסות בקרקע מלכתחילה (פרו' עמ' 38 ש' 17-20).

ממצאי חוו"ד עולה כי ערכי כלל פחממנים הידרו-קרבוניים (TPH), חורגים חריגה גבוהה וניכרת בכל האתרים מהם נלקחו דגימות בתחנת המעבר, ובכל המועדים, זאת לצד חריגות נוספות בכל הנוגע לנחושת ברוב הדגימות, וכרום ועופרת באחת מהדגימות בלבד (**ת/23**).

בנוסף, מעדותו עולה כי תחנת המעבר ממוקמת באזור המוגדר ע"י נציבות המים כאזור לגביו קיימת הרגישות הגבוהה ביותר לסוגיית זיהום המים (אזור מישור החוף והשרון) (פרו' עמ' 38 ש' 28-30 ; עמ' 37 ש' 30).

עם זאת, לאור תחום התמחותו של מר מדרי לגבי זיהום הקרקע - לא היה בידו להעיד לגבי אפשרות זיהום של מקורות המים כתוצאה מפעילות התחנה (עמ' 35 ש' 14-17), ולשם כך- הפנתה המאשימה לחו"ד של **ד"ר עמיר אידלמן**.

ד"ר עמיר אידלמן, בעל דוקטורט לגיאולוגיה מהאוניברסיטה העברית, נסמך בחוות דעתו על חו"ד של אמנון מדרי (פרו' עמ' 30 ש' 20-26), על מסד הנתונים של נציבות המים שנמסרו למשרד להגנת הסביבה, על ביקורו באתר וצילומים שצילם במקום בהם נראות היטב ערמות אשפה, מכולות ושלוליות מים וטרקטור מעמיס ופורק פסולת, הגם שלא הורשה להיכנס לתוך האתר ונאלץ לצלם מהשער (עמ' 32 ש' 4-5, 8-9, ש' 14-16).

מחוות דעתו מפברואר 2010 (**ת/22**) עולה כי תחנת המעבר ממוקמת על אדמת חמרה באזור המילוי החוזר של אקוויפר החוף, כשמרחק התחנה ממי התהום הוא 20 מטרים בלבד, והפסולת הנערמת באתר מצויה על משטחי בטון ללא מאצרות (בהתאם לעדות עובדי המקום ובניגוד לעדות הנאשם).

בעת ביקורו באתר- צפה בשלוליות של גשם שנקוו על אדמת החמרה של האתר ומחוצה לו (**ת/22** עמ' 4), כך שמהאשפה הלא ממוינת עלולים לחלחל תשטיפים לתת הקרקע ולזהם את מי התהום.

ממיקום התחנה עולה כי נמצאת ברדיוס חיצוני של שני קידוחי מים שואבים, ואף על גבול רדיוס פנימי יותר של אחד מהם, זאת בניגוד לתקנות בריאות העם האוסרות על בניה התקנה או פעילות העלולים לגרום לזיהום חמור בקידוח בין היתר באמצעות אתר אשפה, כאשר האזורים הנוגעים לרדיוס הפנימי- אף מחמירים יותר, ומתייחסים להקמת מגורים מבני ציבור ומסחר (**ת/22** עמ' 7).

עוד עולה כי בסביבת התחנה שואבים מים מעשרות קידוחים, ובמרחק של עד 3 ק"מ מהאתר מצויים 57 קידוחים השואבים למעלה מ-24 מיליון מ"ק בשנה בהתאם לנתונים משנים 1999-2000 (**ת/22** עמ' 5).

במסגרת חוות דעתו בדק את הנוזלים החופשיים שנמצאים בקרקע ומצא כי יש בהם חריגה מערכי סף מותרים בהתאם לתקינה והחוק (עמ' 32 ש' 25-26, ש' 30-31).

כאמור, הואיל וד"ר אידלמן אינו מומחה לאיתור מקור הזיהום, ומומחיותו היא לגבי חשש לזיהום מקורות המים בהינתן מקורות זיהום אלה, הסתמך על התיעוד בחו"ד של מר אמנון מדרי למקורות זיהום בקרקע (עמ' 33 ש' 15-20).

אליבא חוות דעתו, כיוון שמרחק התחנה ממפלס מי התהום הינו 20 מטרים בלבד בהתאם לנתוני השירות ההידרולוגי (עמ' 33 ש' 23-25), ומדובר בקרקע כורכר במישור החוף הבנויה שכבות ביניים חרסיתיות שמי גשמים מחלחים אליה ונספגים בה, על כן קיים חשש ממשי לזיהום מי תהום המשמשים לשתייה (עמ' 34 ש' 16-18).

זאת ועוד, מסיכום חו"ד עולה כי קיים חשש לזיהום מקורות המים של אקוויפר החוף ושל ערוצי מים טבעיים ממזמיהם שמקורם בתחנה (ת/22 עמ' 8), כאשר אקוויפר החוף הינו אקוויפר ראשי בכל הקשור לאספקת מים שואבים בישראל, והמילוי החוזר שלו היא כמות מי הגשמים המחלחלים לתת הקרקע ונוספת מידי שנה למאגרי מי התהום (ת/22 עמ' 7).

חוות דעת נוספת שהוגשה ע"י המאשימה הינה חוות דעתו של **מר אילן ניסים**, בעל תואר שני מאוניברסיטה העברית בפקולטה לחקלאות בנושאי קרקע ומים, ומנהל אגף לפסולת מוצקה במשרד לאיכות הסביבה, ומטרתה- בחינת פוטנציאל יצירת מפגעים סביבתיים שעלולים להיווצר מקום בו מונחת פסולת ללא תשתיות מותאמות, בקרה או רישיון עסק (פרו' עמ' 39-30, 29), להבדיל מהתקיימותם בפועל (פרו' עמ' 40 ש' 1-3).

בנסיבות אלה מדגיש מר אילן ניסים כי לא בדק הלכה למעשה באם זוהמו מי התהום ו/או הקרקע, ולא ראה תוצאות בדיקה במעבדה להימצאות חומרים מזהמים (עמ' 41 ש' 12-13) אלא בדק את פוטנציאל הזיהום בלבד (עמ' 41 ש' 11).

מחוות דעתו, שנערכה ללא ביקור באתר ובהסתמך על דו"חות וצילומים שקיבל מאיתן ארם (עמ' 39 ש' 17-18), עולה כי על פי התקנות לרישוי עסקים (תחנת מעבר לפסולת), תשנ"ח-1998 נדרשות בתחנת מעבר תשתיות למניעת מפגעים סביבתיים לרבות גידור היקפי, שער, שילוט, מערכת כיבוי, מערכת לשטיפת רכבים להובלת אשפה, איטום שטח התחנה וטיפול בתשטיפים וניקוז היקפי (ת/25 עמ' 5).

כך, יש צורך בפריקת הפסולת על גבי משטח בטון המנוקז למקום שמטפל בתשטיפים מהפסולת באופן שיש בו כדי לצמצם באופן ניכר את פוטנציאל הזיהום (עמ' 41 ש' 20-22).

הטעם בדרישה לתשתיות האמורות הינו מן הטעם כי פסולת רפואית ותעשייתית וסוגים שונים של פסולת מוצקה מכילים רטיבות רבה וחומרי זיהום שונים, ותשטיפי האשפה מאופיינים בריכוזים גבוהים של חומר אורגני, מלחים ומתכות כבדות וחומציות.

כתוצאה מנזילת מיצי הזבל -היינו תשטיפים- על הקרקע ובהעדר טיפול הולם, מי התהום ומאגרי מים עיליים עלולים להזדהם.

בנוסף, כשערכי החומציות אינם מנוטרלים והתשטיפים חומציים- בעיקר תשטיפי הפסולת הרפואית - קצב חדירתם לקרקע גדל (ת/25 עמ' 6 סעיף 1).

מחוות דעתו ועדותו בבימ"ש עולה כי קיומה של פסולת גלויה וטרייה מושכת מזיקים הואיל ומדובר במזון שמזיקים מגיעים אליו על נקלה, על כל ההשפעות הנלוות למזיקים אלה -חולדות, תנים, חתולים וכו' (עמ' 40 ש' 4-8). כיוון שלא ביקר באתר מסתמך על תמונות הפסולת בתחנה כפי שהופנו אליו דוגמת קרטוני קורנפלקס, שאריות מזון, וקרטוני חלב (עמ' 40 ש' 16-17; ת/11).

האשפה הגלויה שנמצאה בתחנת המעבר מהווה מוקד משיכה למזיקים, מעבירי מחלות, והגורמים נזקים לגידולים חקלאיים, לצד מפגעי ריח שמקורם בפירוק חומר אורגני שבפסולת ומפגע חזותי בהעפת פסולת לסביבה (ת/25 עמ' 6 סעיפים 3-5).

בהתאם לתמונות הפסולת מהתחנה, העיד כי עסקין בפסולת הנמצאת באתר זמן רב בטרם שמועברת הלאה ולא בפסולת שמפונה מידי יום ביומו (ת/9; עמ' 40 ש' 23-31).

למרות שמר ניסים אילן מאשר בעדותו ובחוות דעתו כי מרבית הפסולת בתמונות מאתר הינה פסולת בניין (ת/6-14; עמ' 40 ש' 18-20), הרי שלדיו פסולת יבשה (בטון, פלסטיק, ברזלים, עץ, וקרטונים) יכולה לחלחל לקרקע, כיוון שזו מכילה מרכיבים אורגניים שמתרבים ככל ששיטת הבניה מתקדמת יותר- ונוספים לה חומרי משפרי טיח ומלט, חומרי איטום וצבעים, באופן שמתיישב אף עם עדותה של עדת ההגנה ד"ר קרן קולודנר (ראה להלן).

מצילומי האתר אף ניתן לראות אריזות ריקות של חומרי דילול שנמהלים עם החומרים האמורים (טרפנטין, טינר) שבמגע עם הקרקע הם נשטפים ועלולים לזהם את הקרקע ומי התהום (פרו' עמ' 41 ש' 1-11).

לדיו כל אתר פסולת הינו בעל פוטנציאל לזיהום, אולם מדובר בשאלת מינון כמויות של חומרים מזהמים אותם הקרקע לא סופגת והם נשטפים למי תהום (עמ' 41 ש' 15-19).

על איסוף הדגימות, ביצוען וניתוחן של בדיקות המעבדה בתיק היו אמונים הגב' דליה גלם ומר גיל צייטלין, עובדי מעבדת בקטוכם.

דליה גלם, כימאית שבעת הרלוונטית שימשה כעובדת מעבדת בקטוכם בתפקיד מכינת ומנתחת דוגמאות למכשיר ICP הסורק את רוב האלמנטים בטבלה המחזורית, העידה בבימ"ש אודות טיב הבדיקה אותה ביצעה - שהינה בדיקת תקינה בינלאומית לבדיקת קרקעות ובוצות המשמשת לחיפוש עקבות מתכות, מינרלים ואלמנטים בקרקע (עמ' 59 ש' 1-3, ש' 4-14; ת/39-42).

מעדותה עולה כי מקבלת את הדגימה הממוספרת ממקור הדגימות במעבדה, בהתאם לתאריך קליטתה ע"י אנשי המעבדה, זאת לאחר שהפקידות מזינות תאריך קליטת דגימה למחשב וטופס נטילה שהדוגם ממלא- הנסרק למחשב (עמ' 60 ש' 13-14), ולאחר סיום בדיקת הדגימה- ממלאים פרטים בתעודת הבדיקה (עמ' 63 ש' 13-18). הבדיקה נשמרת במקור לאחר מכן כחצי שנה ובהתאם לאישור ממנהל המחלקה- הבדיקות מועברות לרמת חובב (עמ' 64 ש' 5-6, ש' 13-16).

מהסברה לממצאי בדיקות המעבדה (ת/39-42) עולה כי ערך אפס בטבלה - משמעו כי נמדדו ערכים מותרים לאלמנט הנבדק בהתאם להמלצת השוק הישראלי (עמ' 62 ש' 1).

גיל צייטלין, שבעת הרלוונטיות עבד במעבדה כאיש שטח הדוגם בשטח (ת/38א; עמ' 65 ש' 13-17), ובעל הסמכה של דוגם מוסמך לשפכים וברכות שחיה מטעם משרד הבריאות (פרו' עמ' 66 ש' 10-11), מעיד בבימ"ש כי חבר לאיתן ארם לסיור בתחנת המעבר לצורך לקיחת דגימות, כאשר ארם הצביע על חמשת המקומות מהם נלקחו הדגימות מתוך האתר, כמו גם דוגמת קרקע אחת מחוץ לאתר על מנת לבחון הבדלים (עמ' 65 ש' 19-23, ש' 25).

על פי צייטלין, הוביל את הדגימות בצידינית עם קרח למעבדה, ושם מסר אותן בהתאם לנוהל למחלקת הקליטה שמספרת את הדגימות ומעבירה הלאה לבדיקה (עמ' 65 ש' 27, ש' 29).

לדידו, מלבד שש הדגימות האמורות קיבל מאיתן ארם דגימה נוספת למחרת, והעביר הכל לקירור ולמעבדה (עמ' 66 ש' 19-25; עמ' 67 ש' 10-13).

בניגוד לחוות דעתם האמורה של עדי התביעה, התרשמה ד"ר קרן קולודנר, מומחית מטעם ההגנה, כי אין סכנה לזיהום מי תהום כתוצאה מפעילות התחנה.

לדידה, מיקום הערימות על גבי משטח בטון כמו גם העובדה שכל תהליך ההעמסה והערום של הפסולת נעשה ע"ג המשטח- משמש כאמצעי ביטחון נוסף למניעת דליפת זיהום לקרקע גם במקרים חריגים בהם יערם בטעות חומר בעל יכולת חלחול בקרקע חרסיתית.

בחוות דעתה מוצאת ד"ר קולודנר את הסמיכות האתר לאקוויפר כסוגיה שאינה רלוונטית הואיל ומדובר בפירוק והעמסה של מוצקים יבשים שאינם מהווים מקור לזיהום, ואף לא מצאה במקום עדויות לשריפה.

לסיכום, קובעת ד"ר קולודנר כי לא צפוי זיהום מי תהום כתוצאה מפעילות התחנה (נ/3 עמ' 4).

א.4. זיהום אויר-שריפה

מדו"חות ותצלומים של איתן ארם (ת/15א-ג) עולה בברור כי ביום **21.11.06** נצפה עשן שחור מיתמר מהתחנה, שהתברר כערימת פסולת בוערת בתחנת המעבר.

בהמשך היום נראתה ערימת הפסולת כשהיא מעשנת אולם לא נראית בה אש גלויה. כעבור כשעה וחצי נראתה ערימת הפסולת כשהיא בוערת בשנית, והתחנה כולה הייתה אפופת עשן.

מחו"ד של **אילן ניסים** עולה כי פסולת בתחנת המעבר המצויה ללא בקרה עלולה להידלק או שגורם בלתי מורשה עלול להצית אותה, כפי שקרה כאמור. כך, נוצרת שריפה בלתי מבוקרת של ערימות אשפה, העפת גיצים לסביבה העלולים לגרום לשריפות נוספות בשטחים סמוכים, לצד מפגע בריאותי ונזק לרכוש (ת/25 עמ' 6 סעיף 2), הגם שבבסיבות אלה לא יודע מה מקור השריפה שפרצה בפועל בתחנה (עמ' 41 ש' 27).

מחוו"ד של ד"ר דורון פינקל, בעל תואר דוקטורט בכימיה מאוניברסיטת בר אילן, מיום 12.4.07, עולה כי שריפה בשטח פתוח מתאפיינת בתנאי בעירה שאינם אופטימליים וללא כל טיפול בפליטה ולכן מלווה בפליטה מוגברת של מזהמי אוויר (ת/21, עמ' 1).

עוד עולה מחוות דעתו כי שאריות חומר בלתי שרוף ותרכובות שונות שנוצרו בתנאים של העדר חמצן מספיק-נפליטים במגוון גדול של מזהמי אוויר (שם).

בהתייחס לשריפה בתחנת המעבר כתב ד"ר פינקל כי תיאור העשן השחור המיתמר מערימת הפסולת הוא למעשה פיזור חלקיקים שלא נשרפו עם חומרים שנוצרו בגלל העבירה הלא מושלמת ביחד עם חלקיקי חומר אנאורגני, כשבסביבת השריפה נראים בתמונות פסולת נגריות, שקיות פלסטיק, קרטונים וחומר צבוע אדום, כל זאת בניגוד לטענת הנאשם כי מדובר בניילון שלא נשרף (עמ' 86 ש' 5-12).

מסיכום חו"ד עולה כי השריפה האמורה לוותה בעשן סמיך ושחור וריחות חזקים, היוותה מטרד עשן והפיצה מזהמי אוויר שעלולים לפגוע באוכלוסייה כמו גם באיכות הסביבה (ת/21 עמ' 2).

יש לציין כי ד"ר פינקל לא נכח באתר אלא התבסס על תמונות מקוריות של תחנת המעבר כפי שצורפו לדו"חות הסוירים שערך איתן ארם, ועל דו"חות של האחרון, לצד ידע מקצועי שרכש (פרו' עמ' 26 ש' 5, ש' 28-32).

באופן זה, ד"ר פינקל התייחס לחומרי פסולת הנראים בתמונות, דוגמת חלקי פלסטיק, יריעות ניילון, קרשים, נסורת וכיו"ב, והגם שאינו יכול לדעת מה גרם לשריפה- הרי האש והעשן השחור המיתמר נראים בברור בתמונות (עמ' 26 ש' 6-13, ש' 26-27).

זאת ועוד, ד"ר פינקל מעיד כי לא בדק את החומרים שנשרפו הלכה למעשה בשריפה האמורה, אלא התבסס על מידע של הרשות להגנת הסביבה בארה"ב שם נבדקה שריפת יריעות פלסטיק עצים וחומרי בעירה שונים, אך לא צירף את המבדק לחוות דעתו (עמ' 27 ש' 5-7).

לאור האמור, ומחוו"ד של ד"ר פינקל עולה כי הואיל ושריפת פסולת נאסרה בתקנות למניעת מפגעים (מניעת זיהום אוויר וריח בלי סבירים מאתרים לסילוק פסולת), התש"ן-1990, ותחנת המעבר הוגדרה בהן כמקום פינוי וסילוק פסולת, הרי שפליטת גזים, אדים, עשן ואבק הנפליטים מבעירת פסולת באתר מוגדרים ע"פ התקנות כזיהום אוויר בלתי סביר הגורם לריח בלתי סביר.

יצוין כי גרסת הנאשם לשריפה היא כי ייתכן שנגרמה כתוצאה מסיגריה בוערת שזרק אחד הנהגים, אולם העובדה לפיה היא כובתה ע"י הנאשם כעבור מספר דקות, ללא צורך בסיוע מכבי אש מעידה כי מדובר בבערה זניחה ושולית (עמ' 89 ש' 1-5), כאשר עובדה זו לא נכתבה בדו"ח הפקח שהיה במקום (עמ' 112 ש' 4-8).

עוד טען הנאשם כי טענת הפקח לפיה כביכול לא כיבה את השריפה למרות שהתבקש לעשות כן- אינה סבירה ואינה הגיונית מקום בו אין לו כל אינטרס בכך שעסקו יישרף (עמ' 112 ש' 9-14).

א.5. מפגע ריח

מפגע ריח נוסף שנמצא בתחנת המעבר מיום 23.9.08 עניינו שתי מכולות בהן תרנגולות רבות מתות, שאינן מכוסות וגורמות למפגע ריח סביבתי (ת/33).

בחוות דעתו של אילן ניסים לא נבחן מפגע ריח כיוון שלא התקבל כל תיעוד על כך (עמ' 41 ש' 23-24).

מעדותו של זיו שחר, מפקח במשטרה הירוקה של המשרד לאיכות הסביבה, האחראי על תיק החקירה (עמ' 52 ש' 12) שאף גבה את הודעת הנאשם (ת/31), עולה כי בעת סיור בתחנת המעבר מצאו פגרי חיות לצד פסולת בניין, במכולות לא מכוסות, באופן הגורם למפגע ריח סביבתי.

שחר צילם את הממצאים כאמור, באופן לפיו ניתן לראות כי המכולות אינן מכוסות (עמ' 55 ש' 14-20), והוא מכחיש את טענת הנאשם לפיה כביכול מדובר במכולות אטומות שכיסוין הוסר ע"י השוטרים לצורך הצילום (פרו' עמ' 55 ש' 20).

ב. הפרעה לבעל סמכות

מלבד עבירות שעניינן זיהום הסביבה, מיוחסים לנאשם שני אירועים בהם הפריע לבעלי סמכות מטעם המשרד לאיכות הסביבה לבצע תפקידם (סעיפים 18 ו-21 לכתב האישום).

ב.1. אירוע ראשון

בסיור מיום **21.11.06** הופעלה אלימות מצד הנאשם ובנו כלפי נציגי משרד לאיכות הסביבה והדוגם שהגיע עמם באופן שסיכל את ניסיונם לדגום דגימות מקרקע התחנה, והם נאלצו לעזוב את שטח התחנה ולשוב כעבור מספר שעות בליווי משטרתית על מנת לסיים את המלאכה (ת/15ג) (סעיף 18 לכתב האישום).

מדו"ח של איתן ארם, במעמד האמור נלקחו דגימות מהקרקע ע"י דוגם בכלי זכוכית בהתאם להוראותיו, וכעבור כמה דקות הגיע למקום שחר, בנו של הנאשם, שהחל לצעוק ולקלל (ת/15א). בהמשך, האירוע הסלים, והנאשם או בנו ניגשו לדוגם ושברו לו את כל צנצנות הדגימה שכבר הוכנו (פרו' עמ' 14 ש' 1-2).

הנאשם ובנו דרשו בתוקף שיצאו מהמקום בקללות וצעקות ובנו של הנאשם דחף את איתן ארם לכיוון היציאה ולא אפשרו להם להמשיך בעבודה (פרו' עמ' 13 ש' 26-30; עמ' 14 ש' 2-4).

הדוגם נרתע מהסיטואציה ועזב את המקום.

בנסיבות אלה, חזרו נציגי המשרד לאחר מכן לתחנה בליווי שוטרים ולאחר שיחה של האחרונים עם הנאשם - החל איתן ארם בעבודת הדיגום (עמ' 14 ש' 10 ; ת/17).

בשלב זה התברר כי בינתיים כוסו באדמה במקומות מהם נלקחו הדגימות הקודמות שנשברו, וקשה לאתר

מקומות חדשים לנטילת דיגום. לבסוף, בליווי קללות ואיומים לקח מספר דגימות קרקע והשלים את עבודתו של הדוגם (ת/16א-ד; ת/15א).

כעבור שלוש שעות הגיש ארם תלונה במשטרה כנגד הנאשם (ת/19; פרו' עמ' 14 ש' 8-6; עמ' 23 ש' 26-27).

הנאשם סותר עצמו לעניין זה, כאשר באותה נשימה מכחיש כי תקף ודחף את איתן ארם (עמ' 87 ש' 18-22) ואינו מוכן לענות מי היה מעורב בדחיפה האמורה (עמ' 110 ש' 21-28), ומאידך-

טוען כי כביכול כלל אינו זוכר את האירוע ואינו יודע אם במועד האמור דרשו מנציגי המשרד בקללות וצעקות לעזוב את המקום ללא דיגום השטח (עמ' 110 ש' 29-31).

ב.2. אירוע שני

גם כשנדרש לחקירה במשטרה - לא חדל הנאשם מלהערים קשיים על מערכת אכיפת החוק.

כך, ביום **28.8.08** כשהגיעו לתחנת המעבר שוטרים על מנת למסור לו הזמנה לחקירה במשטרה, סרב הנאשם לקבל את ההזמנה ולהגיע לחקירה, תוך שהוא מגדף ומשתמש בלשון גסה (ת/2; פרו' עמ' 11 ש' 31-32; ת/36, ת/37) (סעיף 21 לכתב האישום).

רס"ב אלכסנדר פאלוש שנכח במעמד זה אישר בבימ"ש אף הוא את האמור (ת/2; פרו' עמ' 11 ש' 31-32).

זאת ועוד, משהגיעו רס"מ עמי ליברמן והשוטר בני יעקובי, יחד עם המפקח זיו שחר, ביום 5.11.08 לעצור את הנאשם בהתאם לצו מעצר שהוציא בימ"ש זה (ת/1) - זאת לאחר שזומן פעמיים לחקירה ולא התייצב (ת/34; פרו' עמ' 51 ש' 2-31) איים הנאשם על האחרון כי "**בפעם הבאה שאתה בא לכן עם שוטרים אני שוחט אותך**" ולבסוף עלה לניידת ביחד עם השוטרים והובא לתחנת המשטרה.

זיו שחר העיד בבימ"ש כי מהיכרותו עמו- לנאשם צורת התבטאות בוטה כדבר שבשגרה, והוא עצמו ספג זאת מהנאשם לא אחת (עמ' 54 ש' 31).

עם זאת, מעדותו של רס"מ עמי ליברמן עולה כי הנאשם לא התנגד למעצר, וחרף חילופי דברים בין המפקח לנאשם חבר אליהם לבסוף בצורה רגועה וללא שימוש בכוח (ת/1; פרו' עמ' 10 ש' 16-18; עמ' 10 ש' 22-25).

אליבא גרסת **הנאשם**, מכחיש שסרב להגיע לחקירה בעקבות זימונו ע"י זיו שחר (עמ' 111 ש' 1), אך מודה שאמר לזיו שחר ש"ישחט אותו" אם יבוא עם שוטרים פעם נוספת לתחנה (עמ' 111 ש' 2-10) ומסביר זאת בכך שחש שהאחרון שינה יחסו אליו מחבר לאדם המביא שוטרים כדי לעוצרו משל היה עבריון, מבלי שיהיה בכך כל

צורך, ועל כן מדובר באמירה בין חברים מבלי שהתכוון לתוכן הדברים (עמ' 111 ש' 10-17, ש' 19-23).

הנאשם אף טוען כי לא זוכר אם עובר לאירוע האמור נמסרה לו הזמנה לחקירה עליה סרב לחתום, אך נציגי המשרד היו אצלו עשרות פעמים בתחנה ומעולם לא הפריע להם בעבודתם (עמ' 111 ש' 24-27).

ייתכן כי העד איתן ארם הותיר בליבי רושם אמין ומהימן וניכר כי חרף יחסים המתוחים עם הנאשם- לא ביקש להכפישו או להשחיר את פניו מעבר לדרוש.

העד הקפיד להעיד רק אודות מה שראו עיניו, ואף אם הניח הנחות- היה זה לטובת הנאשם ולא לחובתו.

כך, בהגנתו העיד כי למרות שתחנת המעבר הכילה פסולת רפואית- אינו זוכר שראה אותה מושלכת בשטח התחנה באופן חופשי כי אם במכולות בלבד (עמ' 23 ש' 17-18), וכן העריך כי היא מעוקרת, למרות שלא נבדקה במעבדה (עמ' 18 ש' 24-25, ש' 27-32).

באופן דומה, הקפיד להעיד כי היה זה בנו של הנאשם, ולא הנאשם עצמו, שדחף אותו לכיוון היציאה של התחנה בסיוור שנערך ביום 21.11.06 (ת/15א; עמ' 23 ש' 23-25) וכי לא ראה מי מהם הוא ששבר את כלי הזכוכית של הדוגם שהצטרף לסיוור (פרו' עמ' 14 ש' 1-2).

יתרה מכך, גרסתו של איתן ארם מגובה כולה במסמכים המתעדים את הפניות החוזרות ונשנות לנאשם, הסיוורים באתר, בחוות דעת מקצועיות ובדיקות שמעלות ממצאים המצביעים על זיהום בקרקע התחנה.

ג. רישיון עסק

אין חולק כי במהלך כל שנות פעילות התחנה, פעל הנאשם ללא רישיון עסק כדין.

כבר מהודעתו הראשונה של הנאשם במשטרה עולה כי היה מודע היטב לעבודה לפיה מפעיל את עסקו ללא רישיון עסק (ת/32 עמ' 2 ש' 16), מודה כי הגיש בקשות לאורך הזמן, הגיש מסמכים לפתיחת תיק לרישיון עסק למחלקת התברואה ורישוי עסקים של המשרד לאיכות הסביבה (נ/2)- אך לא קיבל רישיון הלכה למעשה (עמ' 110 ש' 14-20; ת/32 עמ' 2 ש' 16).

לטענתו לאחר הגשת המסמכים למועצה, שילם אגרה והחל בתהליך קבלת רישיון עסק, במקביל להפעלת התחנה, אולם בשלב מסוים נעצר התהליך ע"י הרשויות ולא ניתן לו אישור (עמ' 91 ש' 18-23; עמ' 92 ש' 1-9) עד שלבסוף הורה לו בימ"ש לפנות את המקום (שם, ש' 10-11; נ/4; ת/32 ש' 19-25 ועמ' 3 ש' 1-7).

למותר לציין כי דברים אלה נסתרים נוכח העובדה כי כבר ב-2 בדצמבר 2002 (ת/5) יודע הנאשם כי הפעלת התחנה מהווה הפרה של תקנות רישוי עסקים וחוק רישוי עסקים (עמ' 105 ש' 20-31).

בדו"חות מיום **21.2.06** (ת/13), **21.11.06** (ת/15ב), ומיום **19.12.07** -נמצא כי התחנה עדיין נעדרת רישיון עסק חרף היותה פעילה לחלוטין (ת/18).

לעניין מועד סגירת התחנה, הואיל ואף אחד מהעדים, ובכלל זה- איתן ארם, ובעל השטח אברהם דלג'ו -אינו זוכר מתי הנאשם עזב את הנכס ומהו מועד סגירת התחנה (עמ' 117 ש' 19-20; עמ' 15 ש' 22-23; עמ' 47 ש' 20-21, ש' 23-25), בד בבד עם העובדה לפיה לא נשמעה כל טענה אחרת מצד המאשימה לעניין זה, הריני מקבלת את גרסת הנאשם לפיה סגר את התחנה ופינה את המקום בהתאם להחלטת בימ"ש עד ליום **1.3.10** (נ/4).

מעדותו של **יורם פלג**, מנהל תברואה איכות הסביבה ורישוי עסקים במועצה אזורית דרום השרון, עולה כי לא זו בלבד שהתחנה פעלה ללא רישיון עסק כדין -אלא שהשטח עליו פעלה כלל אינו ניתן להכשרה למטרה זו בשל תוכנית התב"ע (ת/28; ת/29; עמ' 46 ש' 15-19, ש' 26-27; עמ' 47 ש' 14-15).

כאמור לעיל, חרף מכתבי ההתראה במהלך השנים (ת/5-14; ת/30-א-ד; ת/31), מיום **2.12.02** ואילך (ת/5; עמ' 19 ש' 26-29), רישיון העסק לא הוסדר (ת/29-28).

למען הסר ספק יוער כי הגם שוועד היישוב נווה ימין המליץ למועצה האזורית דרום השרון על התרת שימוש חריג בקרקע התחנה לצורך תחנת מעבר לפסולת (נ/5), הרי שההמלצה שהוגשה רק בשנת 2004, לאחר שהתחנה כבר החלה לפעול, לא השתכללה לכדי אישור לשימוש חורג כאמור מהמועצה (עמ' 121 ש' 3, ש' 12-13).

ד. גרסת ההגנה

ד.1. גרסת הנאשם

מעדות הנאשם עולה כי הקים את תחנת המעבר לפסולת בשנת 1996, בשל צורך שנוצר בהעדר מטמנה באזור, עובדה המייקרת את תהליך העברת מכולות פסולת של חברות שונות עד למטמנה המרכזית (עמ' 80 ש' 3-10).

לטענתו לאחר שפנה ל**מר הולנדר** מהמשרד לאיכות הסביבה ברעננה, על מנת לברר בנוגע להקמת תחנת מעבר באזור השרון, אמר לו האחרון כי יש צורך כזה במועצה אזורית דרום השרון בהעדר מטמנות אחרות באזור (עמ' 80 ש' 11-21).

בהמשך טען הנאשם כי נפגש עם סגן ראש מועצת דרום השרון דאז, **אילן שהם**, שלאחר בדיקה בשטח הודיע לו כי הדבר מאושר -בכפוף לקבלת רישיון עסק (עמ' 81 ש' 7-1).

בשלב זה, טוען הנאשם כי הובטח לו בעל פה כי לא תהיה בעיה עם קבלת רישיון לעסק וכי יתחיל לעבוד, בשל

הדחיפות בהקמת תחנת מעבר פסולת באזור, הבטחה ממנה התנערו הרשויות מיד לאחר שהחל בפעילות התחנה (עמ' 81 ש' 8-15; עמ' 91 ש' 8; נ/2; עמ' 90 ש' 6-10).

עם זאת, יאמר כי משנשאל ב"רחל בתך הקטנה" מי הגורם שנתן לו אישור "שבשתיקה" לטענתו כי יתחיל לפעול ללא רישיון- הנאשם אינו יודע לנקוב בשם, ולטענתו בשל חלוף הזמן משנת 2002- על המאשימה לברר מי הוא בעל המשרה הרלוונטי.

למותר לציין כי גרסתו של הנאשם בדבר הבטחות שניתנו לו מטעם הרשויות נעדרת כל מסמך ו/או עד לחיזוק (עמ' 97 ש' 22-24; עמ' 97 ש' 1-32; עמ' 98 ש' 10).

אדרבא- מחומר הראיות עולה כי כבר בשנת 2002 נשלח לנאשם מכתב התראה המתריע מהעדר רישיון (ת/5), לאחריו היו מכתבי התראה רבים כאמור, ובשנת 2006 בעת ישיבה בהשתתפותם של כל המעורבים והנוגעים לדבר, ובכלל זה איתן ארם וגדעון מזור סגן מנהל המחוז, נציג הלשכה המשפטית של המשרד להגנת הסביבה, ועו"ד של הנאשם (ת/20) - אף הובהר לב"כ הנאשם במפורש כי הגם שהפעלתה של תחנת מעבר היא דבר רצוי מבחינת המשרד- הרי שאינה יכולה לפעול ללא אישורים, וכי פעילות התחנה אינה תואמת את ייעוד הקרקע במקום.

במעמד האמור אף הובהר כי לא בסמכות המשרד לאשר את פעילות התחנה במיקומה הנוכחי כיוון שנוגד תוכנית מתאר מחוזית וכי בהיותה פועלת ללא אישור וללא אפשרות לקבל אישור- עליה להיסגר.

כאמור לעיל, הגם שהוגשו לבימ"ש מסמכים מעידים כי ועד היישוב נווה ימין המליץ למועצה האזורית דרום השרון על התרת שימוש חריג בקרקע התחנה לצורך תחנת מעבר לפסולת (נ/5), הרי שההמלצה הוגשה רק **בשנת 2004**, לאחר שהתחנה כבר החלה לפעול, ולבסוף- ממילא לא קיבל הנאשם אישור לשימוש חורג כאמור מהמועצה (עמ' 121 ש' 3, עמ' 12-13).

לטענת הנאשם, מיד עם תחילת עבודות הקמת התחנה, שם לב לריח חזק של נפט הנודף מהקרקע, וכשפנה בעניין זה לראש מועצת דרום השרון- הפיס האחרון את דעתו בכך שביטל זאת בלא כלום. בדיעבד, התברר לנאשם כי לפניו- שכר את השטח בעל עסק ששטף חומרי דלק ושמן במקום, וזוהי הסיבה בגינה הופסקה השכירות במקום (עמ' 81 ש' 16-23; עמ' 112 ש' 18-31).

לאור האמור, טוען הנאשם כי הדגימות מהאתר לא נלקחו ממשטח הבטון במקום אלא מהקרקע בסביבה - המכילה חומרים מסוכנים ששפך השוכר הקודם טרם כניסתו לשטח, שמקורם בדלקים ובשמנים כאמור, וכי הזיהום בדגימות אינו יכול להיווצר מפסולת בניין (פרו' עמ' 90 ש' 11-17).

למותר לציין כי אף טענות אלה של הנאשם הינן כבושות, המובאות לראשונה בעדותו בבימ"ש (עמ' 113 ש' 18-22), שאין להן כל ראיה או ראשית ראיה.

בנסיבות אלה, לא זו בלבד שאיש מעדי התביעה הרלוונטיים דוגמת **יורם פלג וגדעון מזור** אינו יודע לומר מה היה במקום בו פעלה התחנה עובר להקמתה (פרו' עמ' 48 ש' 5; פרו' עמ' 50 ש' 29-30), אלא שאף עדותו של עד ההגנה **מר אברהם דלג'ו**, שהשכיר את הקרקע לאותו עסק חביות, אינו מעלה ואינו מורדי לעניין זה כפי שיובהר להלן.

מעדותו של **אברהם דלג'ו**, בעליה של הקרקע עליה הוקמה התחנה, שהשכיר את השטח לנאשם(פרו' עמ' 116 ש' 10-13, ש' 15-16, ש' 20), עולה כי בטרם השכיר את השטח לנאשם -שכר את הקרקע עסק של שטיפת מכליות וחביות, מחומרים רעילים ושומניים שהפיצו ריח רע לשכנים סביב בהעדר ניקוז הולם (עמ' 117 ש' 1-5) ועל כן תושבי המושב התלוננו ואיימו בתביעה שתסלק את השוכר מהמקום (עמ' 119 ש' 30-32), עד שלבסוף- נמלט השוכר מאימת האיום בתביעה משפטית, והקרקע פונתה **בשנת 1993** (עמ' 117 ש' 10-13; עמ' 120 ש' 19-22).

ייתכן כי טענותיו של הנאשם בעניין זה אינן מקובלות עליי.

ראשית, לא הוכח בפניי ברמה הנדרשת בפלילים כי אכן אותו שוכר עלום וקדום השתמש בחומרים שיש בהם כדי לזהם את הקרקע, וכי אלה- אכן גרמו לזיהום.

שנית, אף בהנחה כי כך היו פני הדברים- לא הוכח בפניי כי המדדים שנמדדו בתיק דנן בקרקע עליה פעלה התחנה, מקורם בחומרים של השוכר הקודם.

שלישית, מעדותו של העד דלג'ו עולה כי עסק שטיפת המכליות נסגר כבר **בשנת 1993**, כאשר לאחריו עמד המקום ללא שוכרים במשך כשנתיים שלוש ולאחריהן- פעל במקום עסק משפחתי נוסף (עמ' 117 ש' 14-17)- באופן המנתק כל שקר סיבתי למיוחס לנאשם עשור מאוחר יותר, החל **משנת 2002 ואילך**.

רביעית, מעדותו של העד דלג'ו עולה כי מתוך כלל השטח בבעלות- שחולש על 12 דונם- שכר עסק החביות רק 4 דונם, והנאשם שכר רק חצי דונם לצורך הקמת התחנה, במרכז השטח (עמ' 120 ש' 2-4). בנסיבות אלה, ממילא לא הוכח בפניי כי שטח התחנה של הנאשם הוקם על שטח בו עמד עסק החביות.

יתרה מזאת, אליבא העד דלג'ו משהגיע הנאשם לשכור את המקום- היו כתמים של שמן וחומרים נוספים על גבי הקרקע ועל כן פיזר הנאשם נפט וחומצה במקום, הביא משאיות חול ופיזר על פני השטח על מנת ליישרו ולשוות לו מראה נקי (עמ' 120 ש' 8-10, ש' 14-16).

דברים אלה, לא זו בלבד שלא הובאו בגרסת הנאשם כאמור אלא שמעידים כי למצער- ידע הנאשם היטב מה מצבה של הקרקע בטרם הקים את עסקו במקום.

בכל הנוגע לטענות בדבר התאמת התחנה להוראות החוק בדבר תשתיות איטום- טען הנאשם כי ריצף את קרקע התחנה בבטון עבה ששומר על כך שהפסולת לא תחלחל לקרקע, וכי טרם הריצוף- לא שפך פסולת כלל (עמ' 81 ש' 24-16), מלבד העובדה שמדובר בפסולת יבשה של בניין שאינה מזהמת (עמ' 88 ש' 22-23).

הנאשם מעיד בבימ"ש כי הפסולת נשפכה מהמשאיות אך ורק על משטח הבטון, וזו נדחפת לתוך מכולות פסולת אטומות ומשם - ישר לאתר האשפה, כך שלא נותרה כל פסולת בשטח התחנה בסוף היום (עמ' 88 ש' 1-16; עמ' 89 ש' 7-11).

זאת ועוד, אליבא עדותו נהג להפריד בין סוגי קרטון, עץ, וניילון ולמחזר פסולת במכלי מחזור (עמ' 88 ש' 30-32 עמ' 89 ש' 1-2; **ת/46**; עמ' 89 ש' 26-29), למרות שלטענתו מדובר בצעד שאינו רווחי עבורו (עמ' 90 ש' 1-2; **ת/8, ת/9, ת/12**).

בכל הנוגע לתמונות ודו"חות סיורי הפקחים במקום -טען הנאשם כי הואיל וכל השטח הוא מבטון הרי שמדובר בפסולת המפוזרת על גבי משטח בטון אטום המצוי מתחת לעפר (**ת/6**), והצטברותה הנראית בתמונות הינה כתוצאה מכך שלא מטאטא מידי יום את הבטון ולכן לא נראה לעין בתמונות (פרו' עמ' 106 ש' 11-20; **ת/7**; עמ' 106 ש' 28-31; **ת/9**; עמ' 107 ש' 25).

עוד טוען הנאשם כי המאצרות שאמורות להיות במקום נמצאות בצד המכולות בגובה כמטר וחצי כלומר רק בזרם מים אדיר יכולה הפסולת להישטף החוצה, וזה ודאי לא קרה (**ת/8**; עמ' 106 ש' 23-27; עמ' 107 ש' 11-12).

בכל הנוגע לטענתו זו נעזר הנאשם בעדותו של **העד אברהם דלג'ו**, לפיה מאשר כי ראה במו עיניו כי הנאשם יצק משטח בטון על גבי קרקע של התחנה מיד בראשית הקמתה (עמ' 117 ש' 23-25; עמ' 118 ש' 7, עמ' 22, ש' 27-28), באמצעות 5-6 משאיות בטון במהלך לילה שלם (עמ' 118 ש' 11-13), וכי הוא עצמו נאלץ להוציא את הבטון לאחר פינוי המקום ע"י הנאשם באמצעות ציוד הנדסי של קבלן בשם **חסן עיראקי** על מנת לזרוע בקרקע גידולים שונים שגדלים שם כיום (עמ' 118 ש' 3-4; עמ' 117 ש' 31).

מעדותו של דלג'ו עולה כי למרות שידע שהנאשם מתעתד להקים במקום תחנת מעבר לפסולת - לא נכתב בהסכם ביניהם כי עליו לצקת משטח בטון. עם זאת, כשראה כי במסגרת העבודות חופר הנאשם בקרקע - פחד שיחפור בור גדול בשטח ועל כן חייבו ליצוק משטח בטון (עמ' 119 ש' 1-10).

חרף טענותיו כי שטח התחנה מרוצף כולו בטון, בניגוד לטענות עדי התביעה לפיהם מדובר בריצוף חלקי בלבד שאינו עולה בקנה אחד עם החיוב להקים תשתיות בהתאם לתקנות, נמנע הנאשם מהבאת כל ראיה התומכת בגרסתו.

עדותו של דלג'ו גם היא לא נתמכה בכל ראיה ממשית, והותירה רושם מגמתי כללי - ולא מבוסס.

כך, חרף עדותו כי את המשטח בנה לו קבלן בשם **אהוד עמוס** - לא הביא אותו לעדות וכן נמנע מהבאת כל מסמך בהקשר זה (עמ' 113 ש' 23-28), בטענה כי לא מחויב לשמור מסמכים מעבר ל-7 שנים, וכאן מדובר בזמן ממושך יותר, וכי אינו יכול לאתר את הקבלן (עמ' 113 ש' 29-31; עמ' 114 ש' 1).

גם לטענתו כי קיבל לידי אישור חתום וכתוב בדבר הקמת תשתיות על ידו מהמשרד לאיכות הסביבה ברעננה- אין כל חיזוק בכתב או בראיות אחרות (עמ' 114 ש' 17-19).

יתרה מכך, לא זו בלבד שגרסתו בדבר קיומן של תשתיות בתחנה, נמסרת ברובה ללא תימוכין וראיות, אלא ששוב -מדובר בגרסה כבושה הנאמרת בשיהוי ניכר, ונעדרת מגרסתו בחקירת המשטרה (**ת/32**).

הסברו של הנאשם לכבישת הגרסה לפיו לא צריך היה לטעון זאת הואיל ומדובר בפסולת יבשה, וכי "כולם יודעים" שיש משטח בטון באתר והוא אינו צריך להגיד מה שכבר ידוע (עמ' 109 ש' 1-18, ש' 25-26), אינו הסבר סביר הגיוני המניח את הדעת, בלשון המעטה, והוא אינו מתיישב עם השכל הישר, לפיו מקום בו הראו לנאשם בחקירתו מסמכים לפיהם האתר נעדר תשתיות -יבחר הנאשם שלא לומר דבר וחצי דבר בדבר קיומן של תשתיות כאלה(!) (עמ' 111 ש' 28-30 ; עמ' 112 ש' 1-3).

תמיהה זאת מתחזקת נוכח העובדה לפיה הנאשם נמנע אף משליחת מכתב או פניה בעניין זה למי מהגורמים הרלוונטיים (עמ' 106 ש' 5-10).

עובדה המחדדת את חוסר אמינות הנאשם לעניין טענותיו בדבר קיומן של תשתיות בתחנה, הינה גרסתו במשטרה לפיה כלל לא הוצבו בפניו תנאים ו/או דרישות להפעלת האתר ע"י המשרד לאיכות הסביבה (**ת/32** עמ' 6 ש' 6), אלא רק סורב "**סירוב מוחלט**" ללא נימוק.

לטענתו בכל הנוגע לתשתיות איטום, ניקוז איסוף תשטיפים גידור ושילוט - פסל המשרד לאיכות הסביבה את פעילות התחנה על הסף, ללא העמדת תנאים, ולא נאמר לו מה עליו לעשות על מנת להכשיר את המקום (**ת/32** עמ' 6 ש' 1-5).

ייאמר מיד כי מדובר בגרסה הסותרת לחלוטין את מסכת מכתבי ההתראה שנשלחו אליו במהלך השנים ובהם פירוט הדרישות והליקויים שנמצאו ודרישה לתקנם, וסותרת את טענתו שלעיל בבימ"ש לפיה הקים תשתיות בפועל (עמ' 109 ש' 27-28).

ניכר כי מדובר בהיתממות מצד הנאשם, המנסה להיבנות מהטענה כי אי הוצאת צו סגירה מנהלי נגדו- כמוה כעדות לכך שלא הזיק לסביבה בפועל (פרו' עמ' 97-98).

בכל הנוגע לקיומה של פסולת רפואית בתחנה לצד פסולת בנין - מעיד כי אמנם עיקר הפסולת שמובאת לתחנה היא פסולת יבשה, בניין ניילונים קרטונים וכיו"ב (**ת/32** עמ' 2 ש' 13-14), אך מודה כי מוביל גם פסולת רפואית מעוקרת מחברת א.ש. תעשיות אקולוגיות (**ת/32** עמ' 3 ש' 10-11) הגם שטוען שנכון לעת החקירה- הדבר הופסק לאחר שהמשרד לאיכות הסביבה פנה לחברה והיא סירבה להמשיך לעבוד עמו בשל כך (שם, ש' 13-14).

אף משהוטחו בפניו דו"חות סיורים בתחנה מיום **2.12.02, 19.2.03, 6.11.05 ו-29.1.06**, בהם נמצאה פסולת רפואית בתחנה, והעדר תשתיות איטום וניקוז כדן, מידע שדווח לו באמצעות מכתבי התראה בהתאמה-הכחיש הנאשם כי כך הם פני הדברים וטען כי מדובר בפסולת יבשה שאינה מצריכה תשתיות, וכי מדובר בפסולת רפואית מעוקרת שאוחסנה במכולות מכוסות שאין בהם שום דליפה (שם, עמ' 3 ש' 22-25 ועמ' 4 ש' 1-5).

בנוסף טען הנאשם כי יש לו 2 מכולות על מנת שיוכל לנסוע כל פעם לאתר דודאים עם מכולה אחת והשנייה-תישאר בתחנה לאיסוף, וכי את הפסולת הרפואית קיבל מהחברה האמורה במכולה שנשארה כמות שהיא -והוא רק אחסן אותה בתחנה והעבירה לאתר דודאים, מבלי שנעשתה בה כל פעולה בתחנה שלו (**ת/32** עמ' 4 ש' 8-18; שם, עמ' 5 ש' 13-19).

לגבי המכולות עם הפסולת הרפואית טוען הנאשם כי הן מכוסות ביוטה, ולצורך הצילום נציגי משרד איכות הסביבה הם שהסירו את הכיסוי (**ת/32** עמ' 5 ש' 1-5).

בחקירתו שניה במשטרה כבר בחר הנאשם לשמור על זכות השתיקה (**ת/31**).

כאמור לעיל, טענת הנאשם היא כי משניתנה החלטת בימ"ש בדבר סגירת התחנה- סגר את המקום באופן מיידי והחזיר את השטח כשהוא נקי ומסודר וללא כל זיהום בקרקע (פרו' עמ' 82 ש' 1-2; עמ' 89 ש' 15-17).

בנוסף, ביקש מבית דין **עדי קומרי** (ע"ה/1) לצלם את שטח האתר לאחרונה, בינואר 2015 (**נ/1**; עמ' 79 ש' 1-4), תמונות מהן עולה כי מדובר בשטח נקי, שצמחיה טבעית גדלה בו מבלי שנגרם כל זנק לפני השטח (עמ' 76 ש' 20-29; עמ' 77 ש' 3).

יוער כי הואיל ומעדותה של קומרי ניכר כי עדותה מוטית בניסיונותיה להגן על אביה (הנאשם) ולמזער את אחריותו, אין לייחס לה משקל של ממש.

כך, למשל טוענת כי למרות שביקרה באתר פעם בשבועיים לערך (עמ' 77 ש' 19), שטח התחנה היה תמיד נקי, וכי מעולם לא ראתה בו פסולת שבלטה לעין על גבי הרצפה אלא רק בתוך מכולות (עמ' 77 ש' 8-17; עמ' 78 ש' 1-3), כמו גם עדותה כי למיטב זכרונה כל התחנה הייתה מרוצפת בטון (עמ' 78 ש' 16-18), או כי נתקלה רק במה שרואים בתמונה התחתונה **בת/46** אך מעולם לא בעליונה (עמ' 78 ש' 10-11).

לא זו בלבד כי בדבריה עולה סתירה מהותית נוכח תדירות ביקוריה באתר- כאשר מחד טוענת שהייתה באתר רק מספר פעמים בודדות ומאידך טוענת כי ביקרה במקום מידי שבועיים -חישב לפניו מדובר בעשרות ומאות פעמים במהלך השנים (עמ' 77 ש' 27-32), אלא שעדותה אינה מתיישבת עם התמונות, דו"חות הסיור ועדותם של יתר עדי התביעה, ובכלל זה מומחים, המציירים תמונה שונה בתכלית לפיה התחנה שניהל הנאשם היוותה מפגע סביבתי מזהם של אשפה מפוזרת על פני הקרקע, באופן הנראה על נקלה לעיני כל.

סיכומם של דברים מעלה כי עיקר טענות הנאשם הן לרדיפה אישית כלפיו בשל היותו אדם חם מזג שהתבטא והתנהג בצורה מעליבה כלפי בעלי הסמכות הרלוונטיים בתיק זה (עמ' 82 ש' 6-7 עמ' 86 ש' 1 ; עמ' 87 ש' 29-32 ; עמ' 90 ש' 18). כך למשל, לאחר שאיתן ארם כתב דו"ח סיור בתחנה שלא שיקף את הנעשה בה, כעס הנאשם וסירב להכניסו לסיורים נוספים בתחנה (עמ' 82 ש' 23-32 ; עמ' 83 ש' 1).

לטענתו, כתוצאה מהתנהלותו הפרובוקטיבית כלפי בעלי הסמכות, התעמרו בו הרשויות בתגובה, ונתנו לו דו"חות ללא אבחנה בין עיקר לטפל, גררו אותו לבתי משפט במשך כעשור (עמ' 83 ש' 1-13), ואף הגיעו שוטרים לאתר על מנת לעצור אותו ולקחת אותו לחקירה (עמ' 84 ש' 1-6).

כאמור, הנאשם לא הביא מי מהעדים דוגמת הולנדר או אילן שהם, היכולים לתמוך בגרסתו (עמ' 93 ש' 27-32), לא הציג אלו מהמסמכים להם טוען שלפיהם ניתנו לו הבטחות בכתב (עמ' 94 ש' 2-8 עמ' 16-22), ולמעשה לא מביא בדל ראיה שיהיה בה כדי לאשש ולו חלק מגרסתו.

ד.2. חו"ד מטעם ההגנה (נ/3)

מחוות דעתה של **ד"ר קרן קולודנר**, גיאולוגית ומומחית בתחום החומרים הטבעיים, עולה כי הגם שאלו אינם מזהמים הרי שבהיותם צבועים או מצופים בחומרים כימיים -הם יכולים להוות מקורות זיהום (עמ' 100 ש' 19-22, עמ' 23-27).

כך, העידה כי ברזל, עופרת, שמן מינרלי, ארסן, כרום, נחושת, אבץ, אלומיניום וליבדן- שחלקם נמצא בקרקע האתר- הינם חומרים מזהמים (עמ' 101 ש' 23-27).

מעדותה עולה כי אינה יכולה להצביע על מחקר המראה כי אין כל חשש לזיהום קרקע או מי תהום מפסולת בניין (עמ' 101 ש' 6-8).

בחוות דעתה כתבה כי ערימות הפסולת באתר כוללים חומרי פסולת יבשה שאינם מהווים מקור לזיהום הקרקע כיוון שהם מוצקים שאינם יכולים לזרום לחלחל לקרקע (**נ/3** עמ' 3) וכי מיקום ערימות הפסולת על גבי משטח בטון והעובדה כי תהליך ההעמסה נעשה על גבי משטח זה משמש כביטחון נוסף למניעת דליפת זיהום לקרקע גם במקרים חריגים בהם יערם בטעות חומר בעל יכולת חלחול בקרקע חרסיתית.

כמו כן, מסכימה ד"ר קולודנר כי גם בכל הנוגע לפסולת בניין הרי שהימצאותה במשך זמן ממושך בסביבת מים או נזל בכמות מסוימת, יכולה לגרום לזיהום בהתאם לחומר (עמ' 102 ש' 24-30), שכן תשטיפים מהולים במזהמים עלולים להגיע למי תהום ולזהמם (עמ' 102 ש' 31-32; עמ' 103 ש' 1).

כך, מאשרת כי אם נמצא שמן מינרלי ונחושת בערכים גבוהים על קרקע חשופה, הרי שבבואם במגע עם נזל- דוגמת מי גשמים או כל נזל שהוא- הרי שהדבר עלול גורם לזיהום מי תהום במשך הזמן (עמ' 101 ש' 31-32).

עמ' 102 ש' 1 ; עמ' 102 ש' 2-6).

באופן דומה העידה כי שמן צף על גבי מים -עלול לגרום אף הוא לזיהום אם מצוי זמן רב על גבי קרקע חשופה (שם).

את הסתירה בין האמור בחו"ד לפיה פסולת בניין אינה מובילית ועל כן אינה יכולה לזרום לקרקע (נ/3 עמ' 4), לבין עדותה זו בבימ"ש, לפיה מזהמים יכולים לנדוד ולחדור לקרקע בנסיבות של גשם המחלחל לאדמה וכיו"ב, מסבירה ד"ר קולודנר בכך שבחו"ד הסתמכה על מה שראתה בשטח האתר- לפיו הפסולת הייתה על משטח בטון כשאינן מוביליות היכולה לחדור את הבטון (עמ' 103 ש' 10-17).

לשאלה האם תשטיפים אינם יכולים לזרום לאורך הבטון ולחלח לאדמה במקום חשוף, ענתה בחיוב, אולם בשולי הבטון היו מאצרות שמנעו זאת, אחרת- יכול היה להיגרם זיהום בדרך זו (עמ' 103 ש' 19-23).

בבימ"ש אף מעידה כי הגם שבהעדר נזילות- אין ריאקציה כימית שתחדיר מוצק המצוי על גבי מוצק אחר לקרקע (עמ' 101 ש' 10-16), הרי שהיפותטית יכולה להיות ריאקציה בין מוצקים אך הדבר לוקח זמן רב והיא אינה מומחית לעניין זה (עמ' 101 ש' 17-19).

סתירה נוספת בין חוות דעתה לעדותה בבימ"ש עולה נוכח העובדה כי בעדותה מאשרת כי רמה גבוהה של TPH בקרקע מעידה על זיהום בה, כאשר חשש שהזיהום יחלחל מטה לעבר מי תהום באמצעות חלחול גשם קיים, ותלוי בקצב ומרחק של מי התהום (עמ' 102 ש' 7-10).

עם זאת אליבא קביעתה בסיפא חו"ד הינה כי "**סמיכות האתר לאקוויפר אינה רלוונטית במקרה של העמסה ופירוק מוצקים יבשים שאינם מהווים מקור לזיהום**" (נ/3 עמ' 4 ש' 4-5), באופן הסותר עדותה הנ"ל בבימ"ש לפיה קיימת חשיבות למרחק מקור המים מהזיהום בקרקע, כשהסברה של ד"ר קולודנר לפיו מקום בו קיימת סמיכות למקור המים הייתה לכך חשיבות אך האתר אינו סמוך (עמ' 103 ש' 26-30 עמ' 104 ש' 1-2)- לא רק שאינה מיישבת סתירה זו, ועומדת בסתירה ליתר חוות דעת מומחי התביעה המצביעים על קרבה רבה למי תהום, אלא אף מחזקת את הטענה כי מדובר במידע רלוונטי שמגביר את הסיכון כתוצאה מזיהום הקרקע.

יתרה מכך, איני יכולה לייחס משקל רב לעדותה וחוות דעתה של עדה זו, מקום בו מעידה על עצמה כמי שאינה מומחית לזיהום קרקע, ואינה מתמצאת בחומרי בניה על כל תוספותיהם, אלא חומרים טבעיים בלבד (עמ' 100 ש' 28-29, ש' 32; עמ' 102 ש' 11-17, ש' 18-19), וכי חוברת ערכי הסף של מזהמים אינה משמשת אותה ככלי בעבודתה השוטפת (עמ' 101 ש' 1-5), וכלל לא נדרשה לממצאים לגבי מרחק אנכי בין האתר לאקוויפר החוף (עמ' 104 ש' 7-8).

3.ד. התנהלות הרשות

את ה"שיהוי" כביכול בפעולות אותן נקט המשרד לאיכות הסביבה לאכיפת החוק וסגירת התחנה מסביר איתן ארם בעדותו ממנה עולה כי למרות שהדוחות הראשונים של המשרד לאיכות הסביבה בכל הנוגע להפעלתה של התחנה דנו, היו כבר **בשנת 2002**, הרי שלא ננקטו הליכים לסגירת האתר הואיל וגורמים שונים האמונים על כך- דוגמת הועדה המקומית לתכנון ובניה ומחלקת רישוי עסקים במועצה אזורית דרום השרון- פעלו למטרה זו.

עם זאת, **בשנת 2006**, עברה פעילות המשרד לקדמת הבמה לאחר שפעולות הגורמים האמורים לסגירת התחנה- לא צלחו, והאתר עדיין עסק בפעילות מלאה (פרו' עמ' 15 ש' 8-1).

יתרה מכך, בשלב זה עדיין קיימת התמשכות הליכים מעצם חלוקת התפקידים שמתווה את התנהלותם של הגופים השונים, לפיה המשרד לאיכות הסביבה מטפל ברמה המנהלית בהפרות במחוז, עוסק במשלוח דו"חות התראה ואיסוף החומר, ורק לאחר מכן מעביר את הנושא לטיפול של המשטרה הירוקה להמשך נקיטה בהליכים פליליים (עמ' 17 ש' 11-15).

בנסיבות אלה היו צווי סגירה שהוצאו לנאשמת 1 וארם ניסה לפעול מול המועצה האזורית של דרום השרון על מנת שתיישם צווים אלה (עמ' 16 ש' 15-16, ש' 29).

מעדותו של זיו שחר עולה כי בהיותו החוקר האחראי על התיק במשטרה הירוקה- המליץ להגיש כתב אישום כנגד הנאשמים, בין היתר תוך הסתמכות על חוות דעתם של אמנון מדרי וניסים קשת שהיו מצויות אותה עת (עמ' 53 ש' 28-31), העביר המלצתו לאמיר ליון מנהל היחידה החוקרת, ומשם הועבר התיק ללשכה המשפטית של המשרד לאיכות הסביבה (עמ' 52 ש' 24-32).

עם זאת, מאשר שחר בבימ"ש כי מרישומו בתיק עולה כי סבר שחוות דעתו של ניסים קשת אינה מעלה קשר ברור בין אופן הפעלת התחנה לחשש לזיהום הקרקע (פרו' עמ' 54 ש' 1-3).

מעדותו של ארם עולה כי התחנה בבעלות הנאשם אינה חוקית ואף לא ניתן להסדיר את פעילותה ועל כן דינה סגירה, על כן יצאה התראה לנאשמים אולם לא הוצא צו סגירה מנהלי (עמ' 21 ש' 1; עמ' 22 ש' 10-12).

גדעון מזור, סגן מנהל מחוז מרכז במשרד לאיכות הסביבה בעת הרלוונטית, שלח מכתב התראה לנאשם בדצמבר 2005 אודות אופן תפעול התחנה (**ת/30**; פרו' עמ' 48 ש' 25-32), בהסתמך על חו"ד אחרות הואיל ולא ביקר במקום מעולם (עמ' 49 ש' 15).

מעדותו עולה כי כתב אישום בנסיבות דומות מוגש לאחר חקירה של המשטרה הירוקה, החומר מועבר ליועמ"ש של המשרד לאיכות הסביבה, ושם -מתקבלת החלטה בהמלצת המשטרה (עמ' 49 ש' 19-24).

אליבא עדותו בבימ"ש הסביר את השיהוי שבין מועד ביצוע עבירות בשנים 2002-2003 ועד להגשת כתב אישום בשנת 2010 בכך שמן ההתראה האמורה ששלח ב-2005 - החלה אכיפה מידית -החל בפתיחת חקירה לגבי כל השנים -שבמהלכן המשיכו להתבצע עבירות (עמ' 50 ש' 1-3).

בנסיבות אלה, הגשת כתב אישום 5 שנים מאוחר יותר- הינו סביר (עמ' 50 ש' 7).

בכל הנוגע לצו הפסקה מנהלי- הרי שזה לא הוצא לנאשמת 1 הואיל ומדובר בהליך הננקט רק במקרים קיצוניים בהם יש סכנה מוחשית ומידית לבריאות הציבור (עמ' 50 ש' 17-20).

בכל הנוגע לטענות אכיפה בררנית שהעלה הנאשם- העיד ארם כי בתקופה הרלוונטית היה מחסור במתקני פסולת אולם המשרד פעל באופן שווה ואחיד כנגד כל המתקנים שפעלו שלא כחוק (עמ' 20 ש' 21-22).

לא הובאו בפני ראיות שיש בהן כדי לבסס טענה בדבר אכיפה בררנית ביחס לנאשם.

6. בנסיבות אלה, ונוכח כל מפורט לעיל, מצאתי כי עלה בידי המאשימה להוכיח מעל לכל ספק סביר את יסודותיו של כתב האישום.

הוכח בפניי כי במהלך השנים 2002-2010, הפעיל הנאשם את הנאשמת שבבעלותו תוך הפרה של חוק המים והחוק למניעת מפגעים ובהעדר רישיון ותשתיות מתאימות בהתאם לחוק רישוי עסקים ותקנותיו.

כמו כן הוכח בפניי קשר סיבתי בין הממצאים המזהמים בקרקע עליה פעלה הנאשמת לבין פעילות הנאשמת במקום, וכמו כן הוכח בפניי כי הנאשם הפריע בהתנהגותו לנציגי המשרד לאיכות הסביבה בבואם לאכוף את החוק במקום.

7. אשר על כן ונוכח כל המפורט לעיל, השתכנעתי כי עלה בידי המאשימה להוכיח את עובדות כתב האישום מעל לכל ספק סביר, והריני מרשיעה את הנאשמים במיוחס להם.

ניתנה היום, י"א סיוון תשע"ו, 16 יוני 2016, במעמד הנוכחים.